

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESECNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Skok v negotovost

Tako je nedavno imenoval vojno vodeči nemški general Reichenau. Povzročitelj in početnik napadalne vojne si sicer domišljuje ter pričakuje, da bo njegovo vojno podvzetje gotovo doseglo zmago in s tem zaželeni uspeh. Ob drugačnem pričakovanju menda ne bi vojne začel. Pa se je temeljito zaračunal in zmotil že mnogoteri osvajaletni napadalec. Tako sta leta 1914 začeli vojno, ki je sprožila svetovno vojno, nekdanja avstro-ogrska monarhija in Nemčija. Vodil ju je maščevalni namen, za katerim je tičala kot poglavitni nagib osvajaletna težnja. Za gotovo sta pričakovali zmago. Nekdanji nemški cesar Viljem jo je tudi kot gotovo napovedoval z znanim izrekom, ki bi naj bil nekaka prerokba: »Preden pade listje z dreves, se vračamo kot zmagovalci.« Štirikrat je listje padlo z dreves — in Viljem se je vrnil kot premaganec in ubežnik iz lastne države.

Pred letom dni je začela Japonska svoj osvajaletni vojni pohod po Kitajski. V svesti si je bila popolne zmage, ki bo dobojevana če ne v nekaj tednih, pa v nekaj mesecih. Pretekli so tedni, pretekli so meseci, preteklo je leto — a dokončne zmage ni. Nasprotno. Čim več tednov in mesecev se je nanizalo in se niza v železno verigo vojne, tem negotovejša postaja japonska zmaga. Ojačena — prav za prav vzbujena — narodna zavest kitajskega ljudstva, ki je pripravljeno žrtvovati sebe in vse za neodvisnost domovine, predstavlja silo, ki je ne bo mogla dokončno zlomiti nobena osvajaletnost, naj bo še tako organizirana ter tehnično najpopolneje opremljena. Pred očmi japonskih osvajaletcev se pojavlja ob mandžursko-ruski meji še druga pošast, ki ogroža in zmanjšuje njihovo upanje v gotovo zmago: postava do zob oboroženega ruskega medveda. Za zdaj se je ta medved vdal v premirje. Ali pa bo to premirje tudi talno? Težave japonskih osvajaletcev se množijo in z njimi se rahlja prejšnja trdna zavest gotovosti. Nazorno poučen in učinkovito svarilen primer za vsa diktatorska vladstva z osvajaletnimi težnjami, naj se nahajajo v tem ali drugem delu sveta.

„Slov. Gospodar“ stane:
za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za
četrt leta 9 din.

Velika pridobitev za Slovence ob 20 letn. Jugoslavije

Ob 20 letnici Jugoslavije je sprejel ministrski svet na seji 12. avgusta na predlog prosvetnega ministra uredbo o ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, ki je najlepši dar Slovincem za 20 letni državni jubilej. Naloga Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani bo: gojiti znanost, podpirati razvoj umetnosti, pokreniti in podpirati znanstvena raziskovanja ter izdajati znanstvena dela. Akademija se bo vzdrževala z lastnim premoženjem, z dohodki prodanih del, z volili in

prostovoljnimi prispevki. Vsako leto bo vstavilo prosvetno ministrstvo za akademijo posebno postavko v državni proračun. Slovenska Akademija znanosti in umetnosti bo imela največ 30 rednih članov, dopisnih do 60, število častnih članov pa ni omejeno. Predsedstvo in prvi člani nove ustanove bodo imenovani na predlog prosvetnega ministra s kraljevim ukazom že septembra in bo pričela Akademija z rednim delom že to jesen.

28. avgusta tabor v Ljutomeru

V proslavo obletnice I. slovenskega tabora bo v nedeljo, 28. avgusta v Ljutomeru pod pokroviteljstvom našega narodnega voditelja g. dr. Antona Korošca narodni tabor. — V soboto, 27. avgusta, zvečer ob osmih bodo zagoreli kresovi na gričkih Slovenskih goric. Istočasno bo v dvorani Katoliškega doma akademija. — V nedeljo, 28. avgusta, ob petih budnice. Do osmih prihod posameznih skupin na zbirališča. Po prihodu jutranjega vlaka iz Ormoža bo sprejem gostov na kolodvoru, nato sprevoz vseh organiziranih skupin po mestu na glavni trg. Ob pol desetih na glavnem trgu pridiga, katero bo imel naš rojak vseučiliški profesor, prelat dr. Matija Slavič. Po pridigi sv. maša. Med sv. mašo ljudsko petje. Peli bomo: »Kraljevo znamenje, križ stoji«, »Lepa si, lepa si, roža Marija«, »Pridi molit, o kristjan«, »Angel Gospodov«. Takoj po sv. maši bo zborovanje na glavnem trgu, na katerem bodo govorili: notranji minister g. dr. Anton Korošec,

predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec, predsednik ZFO g. dr. Stanislav Žitko, banski svetnik g. Alojzij Štuhec. Tabor bomo zaključili s pesmijo »Hej Slovenci«, nato odhod v organiziranih skupinah.

Ob dveh popoldne bodo v farni cerkvi večernice, nato mladinski telovadni nastop slovenskih fantov in deklet. Po nastopu preleško podelje z narodnimi običaji in raznimi igrami na telovadišču Katoliškega doma. Vstop na telovadišče bo dovoljen vsem, ki bodo imeli taborski znak.

Vse organizirane skupine kakor tudi ostalo občinstvo ima svoja določena zbirališča, ki jih bodo kazovali reditelji. Za shrambe koles, vozov in avtomobilov je poskrbljeno.

Narodni tabor v Ljutomeru 28. avgusta bo eden izmed največjih prireditev, kar jih je bilo do sedaj v Prekiji. Vršil se bo ob vsakem vremenu in mora biti mogočna manifestacija slovenske zavesti.

Na veselo svidenje 28. avgusta!

Milijonska škoda zaradi povodnji

V noči na 11. avgust se je sredi med deževjem utrgal še oblak in siloviti nalivi so povzročili milijonsko škodo v Šaleški in Mislinjski dolini. V Hudi luknji tik ob Paki je odnesla voda 200 m banovinske ceste. Tam, kjer je bila poprej cesta, teče sedaj voda. Promet je onemogočen za 14 dni med Velenjem in Gornjim Doličem in morajo ljudje potovati na Vitanje-Vojnik-Novo cerkev-Dobruno-Velenje. To velja za potovanje v Velenje, Šoštanj, Savinjsko dolino ali proti Ljubljani. V Selu je razdrla voda železniško progo na dolžino 15 m in se je vršil promet nekaj časa s prestopanjem.

Na dolžino 300 m je bil prekinjen celo brezjavni promet za osem ur. Plazovi so zasuli za par dni cesto Dolič-Vitanje-Dolič. Okrajni načelnik iz Slovenjgradca in predsednik cestnega odbora s tehničnim osebjem so ugotovili, da znaša škoda zaradi porušeni banovinskih cest 100.000 din, na občinskih razdejanih mostovih in cestah 200.000 din. Na poljih in na odnešenih žagah je škoda za 700.000 din. Skupno sta oškodovani Šaleška in Mislinjska dolina za en milijon dinarjev. Škodo bo še precenila banska uprava, ki bo nakazala tudi nujno pomoč.

Pol metra snega v sredini avgusta na Angleškem

Iz Londona poročajo 13. avgusta: V Angliji so zavladale zadnje dni nenavadne vremenske razmere. Dočim imajo na jugu in zapadu hudo vročino z nevihtami, je za-

vladala v pokrajinah severno od Londona pa do škotske meje praveca zima. Že dva dni divjajo snežni viharji, tako da je ves promet v zastoju. Padlo je pol metra snega.

Iz raznih držav

Veliki manevri rezervistov v Nemčiji. Običajne splošne manevre stalne vojske bodo letos nadomestili v Nemčiji z velikimi manevri rezervistov. Ti manevri naj bi znatno povečali udarno silo nemške armade. Izdana so že povelja za vpoklic enega milijona 350 tisoč rezervistov, ki bodo vežbali dva meseca. Istočasno so dobili pozive kmetje in lastniki avtomobilov, da dajo vojski na razpolago prometna sredstva. Žetev mora biti končana do 15. avgusta s pomočjo od vlade poslanega pomožnega delavstva, da bo Nemčija glede kruha do prihodnje žetve neodvisna od inozemstva. — Maršal Göring kot voditelj nemške gospodarske štiriletke je izdal uredbo, na podlagi katere morajo vsi mlinarji in trgovci z žitnimi pridelki takoj prijaviti vse žitne zaloge. Po najnovejši uredbi lahko zaseže država vse zaloge in skladišča, ki bi prišla v poštev. Zgrajena bodo v najkrajšem času velika osrednja žitna skladišča. — K vsej opisani nemški vojni pripravljenosti še pride dejstvo, da bo dogotovila Nemčija do konca avgusta letošnjega leta s sudetsko-nemškimi delavci trdnjavsko dela na meji proti Češkoslovaški.

Krog poslanstva lorda Runcimana. Dvakrat smo že razpravljali o poslanstvu lorda Runcimana, ki se mudi v Pragi s ciljem: na miren način uravnati razmerje sudetskih Nemcev do Češkoslovaške. V Londonu in v Pragi ter celo v Berlinu so zadovoljni, da se poslanstvo lorda Runci-

mana razvija dosti hitro in da so že začeli razpravljati o bistvu vseh vprašanj, katere je treba vsestransko osvetliti. Prevladuje mnenje, da bo poslanstvo lorda Runcimana končalo prihodnji mesec in se bo takrat že videlo, če je mogoče doseči praktičen in obojestransko zadovoljiv sporazum.

Letalska pogodba med Nemčijo in Italijo na vidiku. Maršal Balbo, guverner italijanske afriške kolonije Libija in bivši letalski minister, se je pripeljal z letalom v Berlin. Odposlanec Italije je bil sprejet od maršala Göringa in podtajnika v nemškem letalskem ministrstvu generala Milcha. Pri tokratnem obisku gre za sklenitev vojaške, oziroma letalske pogodbe med Nemčijo in Italijo.

Tudi francoski letalski general v Berlinu. Zgoraj poročamo o obisku italijanskega maršala Balba v Berlinu. Na praznik Vnebohoda je obiskal Berlin poveljnik francoskega letalstva, general Vuillemin. Ta obisk bi naj pripravil sklenitev letalske pogodbe med Nemčijo ter Francijo.

Predstavniki Mažarske obiščejo Berlin. Na Hitlerjevo povabilo bo obiskal Berlin mažarski regent Horthy s soprogo ter v spremstvu predsednika vlade Imredyja, zunanjega ministra Kanyje in vojnega ministra Rátza. Ob tej priliki bo Horthyjeva žena botra novi nemški križarki, katero bodo spustili v morje v nemški bojni luki v Kielu.

Novice iz španske državljanske vojne

Rdeči zavrli Francovo prodiranje

Mnogo smo pisali o zmagoviti Francovi ofenzivi v smeri proti Saguntu in Valenciji. Ko so že bile nacionalne čete na tem, da zavzamejo Sagunt in Valencijo, je prišla rdečim znatna pomoč iz Francije. Francoska vlada je dopustila, da so odšli v rdečo Španijo komunistični prostovoljci z orožjem, ki ga dobavljajo francoske, češkoslovaške in ruske tovarne. Francosko nadstrankarstvo se je v odločilnih trenutkih izjavilo in zaradi tega je prišlo do rdeče ofenzive, katera je zavrila Francov pohod, ki bi naj bil zaključil državljansko vojno. Vrhovni poveljnik rdeče Katalonije, general Rojo, je v noči na 25. julij z več mednarodnimi rdečimi divizijami začel ofenzivo proti Francovi armadi ob spodnjem toku reke Ebro, da bi tako na eni strani olajšal položaj Valencije ob Sredozemskem morju, proti kateri sta Francova generala Valina in Varela počasi prodirala, na drugi strani pa prisilil generala Franca, da oslabi svojo južno armado pod poveljstvom generala Quiroga de Llana, ki prodira z juga in jugozapada v provinci Estramadura v smeri na Madrid. Rdeča armada je na več mostovih na dolžino 25 kilometrov prešla reko Ebro v smeri proti mestu Gandesa, ki je zelo važna postojanka, kar tiče zvez z Valencijo.

Rdeča predorna nevarnost odstranjena

V očigled nevarnosti, da bodo propadli vsi uspehi končne Francove ofenzive, so zbrali nacionalisti 27. in 28. julija toliko ojačenj, da so začeli napadati preko reke Ebro prodirajoče komuniste. Pri tej proti-

ofenzivi so zadeli nacionalisti na rdeče prostovoljce iz Francije, Rusije, Nemčije in Kanade ter so jih vrgli na levem in desnem krilu nazaj čez imenovano reko. Polovica rdeče armade pod generalom Rojom pa še vedno vztraja pred Gandeso. Za te rdečkarje je nevarnost, da bodo popolnoma odrezani od glavne črte umika.

Poraz rdečih ob Ebro je povzročil v Valenciji burne demonstracije. Razljutene ljudske množice so vpile: »Dol z Negrinovo vlado! Dajte nam mir in kruha!« Rdeča vlada je poslala nad demonstrante nekaj napadalnih oddelkov, kateri so razkro-

Spor med sovjetsko Rusijo in Japonsko

Pred premirjem

Jabolko prepira med Rusi in Japonci — obmejni hrib Čankufeng po hudih bojih menjava gospodarja. Japonci uradno priznavajo, da so imeli od prvega spopada za Čankufeng do premirja 300 mrtvih, sovjeti pa so zgubili istočasno 400 vojakov. Japonci so onesposobili za nadaljnje vojskovanje sto ruskih tankov in so sestrelili šest letal.

Dasi so se bili dnevno krvavi boji za Čankufeng in je ruska pehota vdrla na mandžursko ozemlje, sta se trudila Tokio in Moskva, da bi ne prišlo do vojne. Japoncem sta svetovali njeni zaveznici Nemčija in Italija največjo zmernost pri obravnavanju spora z Rusijo, ker smatrate obe državi, da je sedanji trenutek zelo neprimeren za kak resnejši spopad z Rusijo.

pili nasilnim potom zaradi vsestranskega pomanjkanja obupane mase.

Z ravnokar opisano in za dve tretjini ponosrečeno ofenzivo so si rdeči toliko opomogli in oslabili Franca, da ni računati letos s koncem državljanske vojne.

Nacionaliste rešila umetna poplava

Pravkar smo opisali, kako so Francove čete po dospelem ojačenju zaustavile in že deloma zdrobile rdečo ofenzivo, ki se je že bila raztegnila preko reke Ebro. Zadnji teden so prodrla v javnost poročila, kako so nacionalisti uničili 42. rdečo divizijo s pomočjo umetne poplave. V odseku pred mestom Mequinenza do kraja Fayon se vije Ebro v polkrogu. Ta vijuga je bila pozorišče zadnje strahovite bitke, ki je končala z zmago generala Franca. V noči na 6. avgust je narasel Ebro od mesta Mequinenza kljub suši. Reka Segre, ki se zlija v Ebro pri Mequinenzi, je privabila ogromne količine vode. Nacionalisti so odprli jez velike električne centrale pri Trempu. Voda je vdrla z vso silovitostjo po strugi reke Segre in je povzročila poplavo Ebri, preko katerega so zgradili rdeči most. Most je zalila voda iznenada poldrugi meter visoko. Reka za hrbtom rdečih je narasla in naenkrat je bila komunistična 42. divizija v pasti med nacionalno fronto in naraslo reko. Francovo topništvo je začelo obdelovati zajete rdečkarje, kateri bi bili morali braniti mostišče pri Mequinenzi in Fayonu. Od 6000 mož republikanske 42. divizije se jih je rešilo komaj tisoč, 1800 se jih je predalo, mnogo se jih je razbežalo na vse strani, ostali pa so padli ali utonili.

Stalin in zlasti pa zunanji minister Litvinov sta skušala z vsemi sredstvi pomiriti sovjetskega maršala Blücherja, ki je gospodar na Daljnem vzhodu in bi rad obračunal z Japonci za vse, kar so povzročili Rusiji zlega od leta 1904 naprej.

Odgovornost za morebitno vojno med Rusijo in Japonsko bi po opisanem položaju zadela edinole maršala Blücherja, ki je ravno sedaj za oborožen obračun z Japonci, ki so že tako zapleteni v vojno s Kitajci in še ni nobenega izhoda, kako in kdaj bo zaključena.

Premirje

Po poročilu iz Moskve od 11. avgusta je prišlo na razgovoru sovjetskega zunanjega ministra Litvinova in japonskega poslanika v Moskvi Šigemicu do sporazuma na sledeči podlagi:

1. Obe stranki, sovjetska in japonska, naj prenehata s streljanjem pri Čankufengu 11. avgusta ob petih zjutraj.

2. Postojanke, ki so bile ta čas zavzete od čet, naj se povrnejo do črte, kjer so se nahajale 10. avgusta.

3. Vse točke, o katerih je treba razpravljati med zastopniki obeh strank, naj se obravnavajo na mestu.

4. Sovjetska kakor japonska vlada naj takoj izdaja povelje za takojšnjo ustavitev sovražnosti.

Po poročilih iz Moskve je Japonska pristala na predlog sovjetske vlade, v kateri so sovjeti zahtevali, da se nahajajo v komisiji samo člani prizadetih strank, in to dva sovjetska, en mandžurski in en japonski.

Po uradnem poročilu iz Tokija z dne 11. avgusta so japonske čete prenehale s sovražnostmi točno ob določenem času. Končno besedilo dogovora o premirju so sestavili 11. avgusta.

Premirje podpisano

Dne 11. avgusta popoldne je bila podpisana listina o premirju na sovjetsko-mandžurski meji. Isti dan zvečer se je vršila južno od spornega Čankufenga prva konferenca med vojaškimi zastopniki sovjetske Rusije in Japonske. Na prvem sestanku so določili črte, na kateri so stale tedaj japonske čete. Podpis premirja daje največ upanja, da bo spor med obema državama končan brez vojne na miren način.

*

Japonsko-kitajska vojna

Položaj Kitajcev zboljšán

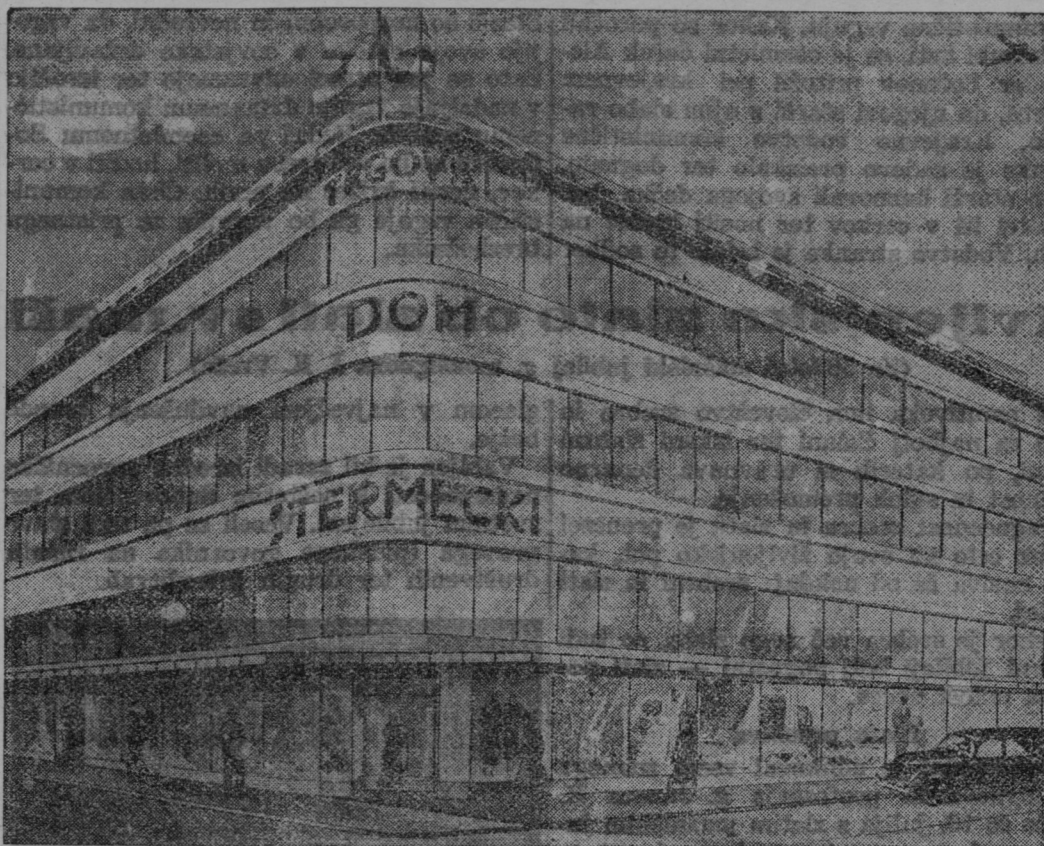
Zaradi rusko-japonskih bojov za Čankufeng se je znatno zboljšal položaj Kitajcev ob reki Jangce. Kitajska armada pod osebnim vodstvom maršala Čankajšeka je začela 9. avgusta z napadom v treh kolumnah na 60 km široki fronti. Prva kolona je navalila na Kvangmej, katerega so zasedli Japonci pred dnevi. Druga kolona se je približala Tajhuju, tretja pa prodira proti Sahungu. Zaradi te srčite kitajske ofenzive in ker so morali Japonci prestaviti s hankovskega bojišča ter iz pokrajin Šansi in Honan na vzhod proti Rusom mnogo čet, je japonsko vrhovno poveljstvo zaenkrat opustilo predor in pohod na kitajsko prestolico Hankov.

Prodiranje Japoncev

Beležili smo ravnokar, da se je položaj za Japonce poslabšal, kar se tiče njihovega pohoda na Hankov. Vkljub temu pa so japonske čete v prodiranju južno od Kiukinga. Dne 9. avgusta so zavzeli Japonci kraj Šaho, 15 km južno od Kiukinga, in so prebili s to zasedbo prvo kitajsko obrambno črto, ki je zapirala pot do Nančanga. Japonske čete, katere so pripravljene na zapadni obali jezera Pojang, napredujejo v zapadni smeri ter so velika nevarnost za kitajske postojanke od juga.

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe zaradi tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi več tedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno ena čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.)

1138

Ta železobetonska stavba, ki se sedaj dogotavlja, je last veletrgovske firme Stermecki v Celju in je to danes največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji. Široka in dolga je po 25 m in ker je vsa pokrita ter štirinadstropna, je za trgovski promet na razpolago 3750 m². Za stavbo se je porabilo 60.000 kg ali 6 vagonov železa in 25 vagonov cementa. Ta trgovska hiša, katero zida stavbenik ing. Anton Umek iz Ljubljane, je najmoderneje urejena, ima garderobe, električno dvigalo, centralno kurjavo, lastno avtomatično telefonsko centralo z dvajsetimi postajami, vse

prostore parketirane itd. Tvrdka zaposluje v trgovini, razpošiljalnici, pisarnah in v tovarnah za perilo in obleke stalno okoli 200, kadar se izdelujejo vzorci in odpravlja cenik, pa 300 ljudi. Za to največjo domačo trgovsko hišo v Jugoslaviji je že pripravljenega toliko blaga, da bodo vsi prostori nabito polni. Vse to blago si vsakdo lahko ogleda, ne da bi mu bilo treba priti v Celje. Napisati je treba samo dopisnico na »Največjo domačo trgovsko hišo Stermecki, Celje št. 22« in v enem ali dveh dneh sprejme cenik in vzorce, iz katerih je razvidna vsa zaloga.

Po katoliškem svetu

Hrvati hrepenijo po svetniku. Z jeruzalemskim mučnikom Nikolajem Tavelič, čigar češčenje kot blaženega je papež Leon XIII. leta 1889 dovolil šibeniški škofiji, papež Pij XI. pa leta 1937 raztegnil na vse škofije Jugoslavije, je število od cerkve priznanih blaženih med Hrvati naraslo na pet. Svetnika pa bratje Hrvati še tudi nimajo. Razlog je morda tudi v tem, ker Hrvatje svojih velikih svetih mož ne častijo tako, kakor to delajo drugi narodi, zlasti Francozi in Italijani. V zadnjem času se je v tem oziru začela sprememba. Odkar so Hrvatje postavili v Jeruzalemu v češkoslovaški cerkvi sv. Cirila in Metoda na Oljski gori v čast bl. Nikolaju Taveliču oltar, ki ga je lani blagoslovil zagrebški nadškof dr. Stepinac o priliki hrvatskega romanja v Sveto deželo, se je začelo Taveličevo češčenje bolj širiti med hrvatskim ljudstvom in tudi med Hrvati v inozemstvu. Veliko težnjo hrvatskega naroda po lastnem svetniku je krepko podprl general minoritov v Rimu p. dr. Beda Hess, po rodu Amerikanec, ki je nedavno predložil papežu Piju XI. prošnjo, naj bi se bl. Nikolaj Tavelič, ki je bil član minoritskega reda, proglasil za svetnika. Hrvatski škofje pa se v zvezi s Katoliško akcijo trudijo, da bi se češčenje bl. Nikolaja Taveliča ne samo razširilo, marveč tudi poglobilo. Tej svrhi naj služijo njegove slike in kipi po posameznih cerkvah, graditev kapelic in morda tudi cerkva. S poglobljeno pobožnostjo bo rastlo zaupanje v blaženega mu-

čenika in zaradi neskončne božje dobrotljivosti uslišanje molitev na njegovo prošnjo tudi na čudežni način. Po proglasitvi za blaženega sta namreč potrebna vsaj dva, brezdvomno dokazana čudeža kot predpogoj za proglasitev za svetnika. Slovensko ljudstvo, ki ga prešinja veliko stremljenje po proglasitvi za blaženega velikega sina našega naroda škofa Slomška, bo s svojimi molitvami podpiralo plemenite težnje hrvatskega ljudstva.

Mednarodni evharistični kongresi. Letos je bil mednarodni evharistični kongres v Budimpešti, ki so se ga v lepem številu udeležili tudi Slovenci. Ko se je s tega kongresa vračal v svojo belgijsko domovino namurski škof Heylen, ki je predsednik Stalnega odbora za mednarodne evharistične kongrese, je dal javnosti obvestilo o teh kongresih v bodočnosti. Da je belgijski škof predsednik odbora za te kongrese, je razlog v tem, ker je ideja teh kongresov vznikla v Belgiji. O krajih, v katerih se bodo ti kongresi, ki se obhajajo vsako drugo leto, vršili v bodočih letih, je škof Heylen dal to napoved: leta 1940 bo tak kongres v Nizzi na Francoskem, leta 1942 na Poljskem, leta 1944 v Španiji, leta 1946 v Belgiji. S tem kongresom bo združena proslava 700 letnice ustanovitve praznika presv. Rešnjega Telesa. Od dosedanjih kongresov jih je bilo največ na francoskih tleh: deset v Franciji, eden pa v Kartagi (v francoskem Tunisu).

Komunistična vzgoja. Kakor so poročali moskovski listi, se je osemletni deček Aleksander Sofonov pritožil pri krajevnem sovjetu, da njegovi starši z njim slabo ravnaajo. Krajevno vodstvo komunistične stranke je zadevo preiskalo ter dognalo, da so starši kaznovali svojega dečka, ker ni hotel iti v cerkev ter nositi križec na prsih. Vodstvo stranke je izdalo to sodbo:

Starši so nesposobni in nevredni, da vzgojijo svoje otroke v sovjetske državljane. Zato se jim otroci odvzamejo ter izročijo v nadaljnjo vzgojo državnemu komunističnemu zavodu. Sedaj pa osemletnemu Sofonovu ne bo več treba moliti, hoditi v cerkev, nositi križec na prsih. Čista komunistična vzgoja ga bo vzgojila za pristnega brezbožnika.

Življenjsko zlato ob zlati sv. maši

(Za 50 letni mašniški jubilej g. monsignora J. K. Vreže)

Od pamtiveka ima človeštvo srebro in zlato za najbolj čislani ter iskani žlahtni kovini, po katerih si uravnava denarno vrednost in sploh premoženje.

Dragocenost srebra in zlata je prenesel človek celo na svojo življenjsko pot, katero naziva že od nekdaj: srebrni in zlati jubilej.

Kakor je srebra več nego zlata, so tudi srebrni jubileji bolj pogostni — zlati posebna milost nebes.

Zlata proslava

Vsemogočni je odlikoval vsem znanega monsignora in profesorja g. Janeza K. Vreže že 16. julija z zlatim mašniškim jubilejem, katerega ni mogel proslaviti ta dan zaradi razrahljanega zdravja. Božja in zdravniška pomoč sta okrepili jubilaranta toliko, da bo obhajal zlato sv. mašo dne 21. avgusta v rojstnem kraju v lepem Šmarju pri Jelšah, kjer mu bo pripravila v znak priznanja ter hvaležnosti domača občina po zahvalni sv. daritvi v župni cerkvi v krogu najodličnejših osebnosti, sorodnikov, prijateljev, znancev ter sorojakov jubilejno proslavo s častitkami in željami, da bi pridjal ljubi Bog, v kojega službi je g. slavljenec z vsemi telesnimi močmi ter obilnimi duševnimi zmožnostmi, še nekaj let krepkejšega zdravja.

Iz življenja in delovanja

G. monsignor Vreže se je rodil 4. junija 1862 v Šmarju. Po odlično končani srednji šoli in bogoslovju je prejel v Mariboru 16. julija 1888 mašniško posvečenje.

Kaplanoval je v Šmartnu pri Slovenjgradcu in v Jarenini, od koder je prišel za kornega vikarja v Maribor leta 1891. V službi ljudskošolskega kateheta je bil na mariborski deški šoli od 1892 do 1899, narkar je bil imenovan za profesorja na moško učiteljsišče, kjer je vztrajal desetletja, do upokojitve.

Tudi v zasluženem pokoju živi in neutrudljivo dela g. jubilarant v Mariboru v cerkvi in pri »Slov. gospodarju«.

Sv. oče ga je odlikoval za njegove številne cerkvene zasluge z imenovanjem za monsignora leta 1926.

Istega leta je prejel od kralja za narodnovzgojno delo red sv. Save IV. stopnje.

Zlati gospod

Vsa Slovenija pozna ter visoko ceni vsestransko delovanje ter zgledno življenje g. jubilaranta, kateri zasluži ob petdesetletni mašniški proslavi v polni meri naziv: zlati gospod.

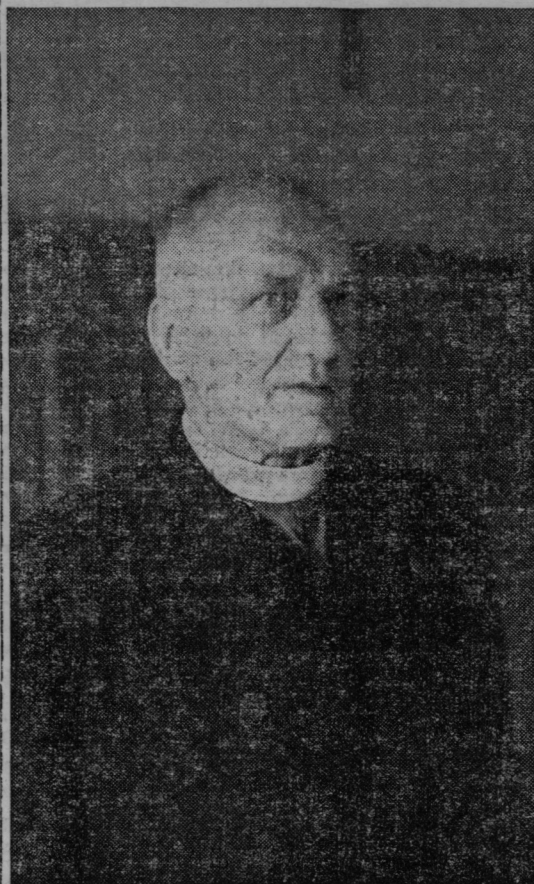
Slavljenec kot govornik

Ne dalo bi se odtehtati z zlatom, koliko dobrega je storil mladi in veseli Vreže že koj po prvem vstopu v javnost kot iskan cerkveni ter ljudski govornik.

Najbrž ni cerkve v naši škofiji, v kateri bi ne bil oznanjal s svojim promovitim

glasom v največjem navdušenju besede božje.

Vabljen je bil zaradi izredne govorniške nadarjenosti k neštetim duhovniškim ter svetnim jubilejem. Veseli se pa tudi slave pravega ljudskega govornika na raznih društvenih ter drugih prireditvah.

Za blagopokojnim profesorjem dr. A. Medvedom ni bil noben lavantinski duhovnik tolikokrat klican na govorniški oder, kakor ravno g. zlatomašnik J. K. Vreže.

S posebnim darom govora je razdeljeval g. jubilarant dolga, dolga leta zlato božjih resnic, narodne zavednosti in kulturnega dviga med dobri slovenski narod.

Vzgojitelj

S posebno govorniško nadarjenostjo in občo marljivostjo je družil in delil g. monsignor desetletja tudi zlato prave krščanske vzgoje med najmlajše na vadbici in med bodoče vzgojitelje na učiteljsišču. Vsak slovenski učitelj pozna dobrega gospoda,

čisla v njem mojstra na vzgojnem polju in se ga bo spominjal za njegov zlati jubilej z največjo ljubeznijo in hvaležnostjo.

Zlato pero

Zlato je bilo leta in leta slavljenčevo pero, s katerim je napisal toliko spisov vzgojne vsebine. Sodeloval je z največjimi uspehi ter priznanji pri raznih cerkvenih listih, sestavljal molitvenike za mladino in odrasle in je še s posebnim veseljem zalagal »Slov. gospodarja« z njemu lastnimi izvirnimi dopisi vsak teden do zadnjega obolenja.

Na potovanjih

G. zlatomašnik je zelo mnogo potoval v svojem življenju. Obiskal je Sveto deželo, vsa največja evropska mesta in med temi parkrat Rim, bil je v Parizu ter Londonu in še letos bi bil potoval z mariborskim avtobusom v Dolomite, da mu ni prekrizala lepega potovalnega načrta bolezen.

Vesele, resne in poučne doživljaje s potovanj je znal z vso živahnostjo pripovedovati in slikati dijakom in drugim v pouk ter zabavo.

Zgled v življenju

Naziv »zlati gospod« pristojna g. zlatomašniku zaradi njegovega vsestransko zglednega življenja.

Že z domače kmečke grude je vzel s seboj v življenje ljubezen do Boga, cerkve, mladine in domovine. Naštete materine in očetove darove je izpopolnil v svojem neumorno delavnem življenju do zglednosti za stanovske tovariše in vse, ki so imeli priliko spoznati njegovo blago srce.

Gostoljubnost in darežljivost

Kjer koli se je pojavljal v družbi g. Vreže, je bilo veselo. S prirojeno veselostjo in živahnostjo je znal družiti od vstopa v javnost do danes občudovanja vredno gostoljubnost in darežljivost napram dijaštvu in neštetim, ki so se zatekali k njemu po pomoč.

Kar je g. Vreže z naporom zaslužil, je tudi razdal. Pravo čudo je, da si je kupil na hribu Sv. Roka nad Šmarjem njegov največji ponos: lično hišo z vinogradom ter sadonosnikom. Bogznaj koliko se jih je že s te točke divilo bajno krasnemu razgledu ter se veselilo pod monsignorjevo streho obložene mize in rujne kapljice iz njegove kleti!

Častitka »Slov. gospodarja«

G. monsignoru in profesorju se bo izpolnila prihodnja nedeljo, 21. avgusta, njegova najiskrenejša želja, da se bo zahvalil z najsvetejšo daritvijo Vsemogočnemu za vse obilne talente, s katerimi ga je obdaril in katere je znal spreminjati v zlato za Boga, svojo dušo, cerkev, mladino in domovino. Preštevilnim častitkam iz vseh krajev Jugoslavije se pridružuje z največjim veseljem »Slovenski gospodar« z zahvalo za dosedanje sodelovanje ter z gorečo željo: Od zlata do dijamanta!

Novice

Nesreče

Hude posledice dveh udarov strele. V Bohovi pri Mariboru je udarila strela skozi okno hiše pri Vernikovi. V trenutku udara je sedela gospodinja pri oknu ter

šivala. Strela je Vernikovo omamila in ji vzela dar govora. Nezavestno gospodinja so oddali v mariborsko bolnišnico. — V Morju pri Framu je povzročil udar strele na domačiji Franca Šterna 40.000 din škoda.

Kmečki tabor na Remšniku ob severni meji

Nekateri se čudijo, da bo na Remšniku v nedeljo, 28. avgusta, kmečki tabor. Ni pa stvarne ovire za ta tabor, saj kmet živi izven trgov in mest, dolinčani pa tudi radi gredo včasih na plan, na višino, od koder je lep razgled in svež zrak, ki pomirja živce ter jih krepi in dušo vnema za lepo in dobro. Naša severna meja se začne na hribi in ti severni hribi, gore in griči so krasni po svoji legi, razgledu in kulturi. Zato torej se ne čudite, da vabimo na Remšnik, ki je komaj 5 km daleč od dravske ceste, ki dobiva polagoma lepšo cesto in ki hoče postati v prihodnji dobi letovi-

šče! Pridite od daleč in od blizu kmetje, delavci, obrtniki in vi tržani in mestjani! Ona pesem o kmeti hiši menda resnico pove, ko pravi: »Izšli iz kmetijskih so domov!«

Pokroviteljstvo nad taborom je blagovolil prevzeti g. ban dr. Natlačen. Na taboru bo poleg slavnostnega zborovanja tudi razstava domače živine in domačih izdelkov. Na zabavišču bo pa tudi za malenkostne pare domač prigrizek. Pridite, ne bo vam žal, storite pa tudi svojo dolžnost do obmejnih krajev, ki so prvi stražarji domače grude, govorice in kulture!

Tovorni avto se prevrnil v obcestni jarek. V noči se je prevrnil v Šmartnem pod Mariborom težko naložen tovorni avto, last trgovca Lukmana iz Šoštanja, in je padel v dva metra globok obcestni jarek. Na vozilu je bilo 2000 kg raznega blaga in pet dalmatinskih krošnjarjev, katere je vzel šofer na avtomobil. Pri padcu se je poškodoval same krošnjar Nikola Matičič, katerega so morali oddati v bolnišnico.

Usodepoln padec. V Spuhlji pod Ptujem je padel 60 letni mali posestnik Jožef Ljubec s senenskega voza in si je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Od strele drugič uničena domačija. V Slaptincih pri Sv. Jurju ob Ščavnici je udarila strela v hlev posestnika Križaniča. Ubila je tele in zažgala poslopje. S hleva je preskočila strela na hišo ter drvarnico in že je bila vsa domačija v objemu plamenov. Nesreča se je zgodila pozno na večer in so utegnili domači komaj rešiti živino, medtem ko je zgorelo s poslopji vse žito, gospodarsko orodje in večja količina sena. Požarna nesreča je za Križaniča tem obcutnejša, ker je tokrat drugič pogorel.

Kolesar smrtno ponesrečil. Anton Bradac, mlad rudar iz Pečovnika pri Celju, se je peljal na kolesu proti Tremerju. Obesil se je na tovorni avto iz Radeč, da je šlo hitreje. V Tremerju je pripeljal iz nasprotne strani nek osebni avto. Voznik tovornega avtomobila je zavrl zaradi srečanja, in to je pognalo kolesarja toliko od tovornega vozila, da je prišel pod osebni avto, ki mu je zdrobil lobanjo. Bradaca so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

Nesreča pri gašenju lastne hiše. Julijani Povalej, 58 letni mali posestnik v Bukovju pri Slivnici v daljni okolici Celja, je v noči zgorela hiša. Starejša ženska se je pri gašenju hiše opekla po vsem telesu in so jo morali prepeljati v celjsko bolnišnico.

Kamen poškodoval delavcu drobovje. V Paki pri Velenju je padel v kamnolomu kamen delavcu Vinku Vodeniku in mu je poškodoval drobovje. Nezvestnega so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Z zlomljeno hrbtenico v bolnišnico. Dne 8. avgusta predpoldne je padel 26 letni posestnikov sin Jožef Repas iz Gor. Doliča pri Vitanju pri spravljanju krme tako nesrečno z naloženega voza, da si je zlomil hrbtenico in so ga spravili v zelo hudem stanju v celjsko bolnišnico.

Elektrotehnik smrtno ponesrečil. V rudniški centrali državnega rudnika v Zabukovci pri Celju je 11. avgusta smrtno ponesrečil elektrotehnik Franc Karnovšek.

Pri popravilu je prišel v stik z žico visoke napetosti in ga je električni tok ubil. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in tri nedorasle otroke.

Dinamitna patrona mu razmesarila roko. Avgust Novak, 26 letni dninar iz Stropnika pri Vranskem, je našel v kamnolomu dinamitno patrono. Z nevarnim nabojem je ravnal tako neprevidno, da mu je eksplodiral in razmesaril desno roko.

Tovorni avto ubil kolesarja. Na kolesih sta se vračala s košnje proti domu posestnikova sina Matija in Stanko Kovačič iz Bločic na Kranjskem. Pri vasi Bločice jima je privozil naproti na ostrem ter nevarnem ovinku tovorni avto iz Kočevja. Starejši brat Matija se je srečno ognil vozilu, mlajši, ki je vozil 15 korakov za starejšim bratom, je zadel s tako silo ob avto, da je obležal na mestu mrtev.

Po 16 dneh podlegel poškodbi. Poročali smo, kako se je zvalila v kamnolomu pri Litiji težka skala na delavca Franca Brenčič in ga je hudo poškodovala. Brenčiča so prepeljali v obupnem stanju v ljubljansko bolnišnico, kjer je umrl po 16 dnevnem trpljenju.

Kolesarka povožena od avtomobila. Antonija Zupan, 28 letna posestnikova hči iz Srakoveli pri Predosljah na Gorenjskem, se je peljala na kolesu iz Cerkelj proti Visokem. V Visokem ji je pripeljal nasproti avto, pod katerega je zašla po nesrečnem naključju. Ko so jo izvlekli izpod vozila, je imela hudo poškodbo nogah ter pretres možganov.

Električni tok hudo poškodoval delavca. Na novi stavbi v Robbovi ulici v Ljubljani je zašel 36 letni delavec Janez Menart v dotik z električno žico. Električni tok je delavca omamil, da je padel na tla, si pretresel možgane in obležal nezavesten. Menartovo stanje je brezupno.

Strašna letalska nesreča. Po Mažarskem so se vršile dne 10. avgusta velike slovesnosti v počastitev sv. Štefana kralja. Na Štefanovo proslavo se je pripeljalo s posebnim letalom na letališče v Hajduszelozu pri Debrecinu iz Budimpešte v posebnem letalu 12 potnikov in med temi osem časnika. Popoldne so se zbrali časnika zopet na letališču, da bi se vrnili pravočasno s poročili o slovesnostih v prestolico. Ko je bilo letalo 200 metrov visoko, je zgubilo nenadoma ravnotežje ter je strmoglavilo na zemljo. Letalo se je čisto razbilo in pokopalo pod seboj vseh 12 potnikov, kojih trupla so bila strašno razmesarjena.

Razne požarne nesreče. V Ravnah pri Šoštanju je uničil ogenj Kašpanov kozo-

Predno
greš spat
čisti zobe
Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

lec. Strela je vžgala veliko gospodarsko poslopje posestnika Hribernika v Skornem. Domači so rešili živino in nekaj orodja, zgorelo je precej žita. Gasilci so se morali zadovoljiti zaradi pomanjkanja vode z omejitvijo. Hribernik je hudo prizadet, ker je letos zgorelo poslopje prekril. — Pri Sv. Ani v Slov. goricah sta zgorela posestniku Simonu Kolar stanovanjska hiša in gospodarsko poslopje. Škoda znaša 30.000 din. — V noči na 9. avgust je izbruhnil ogenj v kozolcu Antona Adamiča na Vidmu. Sreča je bila, da je bila noč brez vetra, sicer bi se bil razširil ogenj na sosednja poslopja. Gasilci so oteli z motorke celo nekaj korakov od kozolca stoječa in s slamo krita pod in kaščo.

Razne novice

Ogromno 20 letno delo cestnega odbora v Mariboru. Mariborski cestni odbor je proslavil 20 letnico Jugoslavije in lastnega plodnosnega 20 letnega dela s slavnostno sejo in skupnim obedom, katerega so se udeležili častni gosti in člani odbora v torek, 9. avgusta, v Mariborskem dvoru. Ob tej priliki je imel predsednik odbora g. Franjo Žebot govor, v katerem je zbranim poklical v spomin ogromno 20 letno delo odbora. V zadnjih 20 letih se je zgradilo na področju mariborskega okrajnega cestnega odbora 38.041 km novih cest, za katere se je izdalo 17 milijonov din. Preureditve in preložitve cest znašajo v daljavo 24.059 km ter se je za ta dela porabilo 2.184.886 din. Mostov se je zgradilo za 1.650.960 din, za vzdrževanje 380 km starih cest pa se je porabilo 15 milijonov din. Skupno se je tedaj izdalo samo za ceste v 20 letih 35.835.846 din.

Nova telefonska zveza za Slovenske gorice. Poštno ministrstvo je odredilo po poštne ravnateljstvu v Ljubljani nape-ljavo nove telefonske proge Ptuj-Sv. Urban pri Ptuj-Sv. Bolfenk v Slov. goricah-Sveti Andraž v Slov. goricah-Sv. Anton v Slov. goricah, ki bo dolga 26 km. Prebivalstvu se bo na ta način omogočilo telefoniranje in predaja brzojavk pri poštah Sv. Urban pri Ptuj-Sv. Bolfenk v Slov. goricah, Sv. Andraž in Sv. Anton v Slov. goricah.

Škofijska cerkvena glasbena šola v Mariboru. Na škofijski cerkvenoglasbeni šoli v Mariboru se začne šolsko leto 1938/39 v ponedeljek, 12. septembra. Novi učenci naj pošljejo prijave s predpisanimi prilagami do konca avgusta ravnateljstvu šole ali kn.-šk. ordinariatu v Mariboru.

Sprejem v kmetijske šole. Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejema letošne učence samo v celoletno šolo. Prošnje za sprejem je poslati ravnateljstvu šole najkasneje do 10. septembra. — Banovinska kmetijska šola v St. Jurju ob juž. žel. prične s petmesečno zimsko šolo, ki se v prihodnjem letu nadaljuje, dne 3. novembra. Prošnje za sprejem je predložiti najkasneje do 1. oktobra. — Zadnji čas je tudi za vložitev prošnje za sprejem na banovinsko vinarsko šolo v Mariboru in v Rakičanu. Kmečki fantje, ki se zanimajo za kmečko izobrazbo, naj prošnje za sprejem v omenjene zavode vložijo čimprej. Prošnji se priložijo vsi potrebni dokumenti. Omenjene kmetijske šole imajo vse internate (stanovanja za učence). Oskrbnina znaša najmanj 25 din in največ 300 din mesečno, kar se uravnava po premoženjskih razmerah staršev prosilca. Vsa podrobna pojasnila dajejo ravnateljstva omenjenih zavodov.

Državna obrtna šola za pietarstvo v Ptujju opozarja vse zainteresirane, ki se hočejo posvetiti kaki obrti in bi imeli veselje do pietarstva, da zaprosijo za sprejem v državno moško obrtno šolo za pietarstvo v Ptujju. Učna doba traja tri šolska leta. Šolsko leto prične 1. septembra. V prvi razred se sprejemajo učenci obojega spola, ki so dovršili vsaj dva razreda srednje ali meščanske šole ali šest razredov ljudske šole in so stari najmanj 12 let. Prijave, kolkovane s kolkom za 10 din, je poslati do 3. septembra vodstvu šole. Podrobne informacije daje vodstvo šole.

Kmetijsko-gospodinska šola v Marjanišču v Ljubljani. S 1. novembrom se začne 37. tečaj kmetijsko-gospodinske šole, ki bo trajal deset mesecev. Učenke stanujejo v zavodu, ki je pod vodstvom šolskih sester. Pouk je teoretičen in praktičen. Učenke, ki se žele izvežbati za samostojno vodstvo večjih gospodinskih obratov, morejo ostati na zavodu dve leti, da poglobijo in spopolnijo svoje praktično in teoretsko znanje. Popolna oskrbnina znaša mesečno 450 din. Za manj imovite je na razpolago par znižanih mest. S potrebnimi prilagami opremljene, lastnoročno pisane, neolkovane prošnje za sprejem naj se pošljejo na vodstvo gospodinske šole v Marjanišču v Ljubljani vsaj do 20. septembra.

Nova ureditev odpiranja in zapiranja trgovin. Združenje trgovcev za mesto Maribor opozarja svoje člane, da je stopila 16. avgusta v veljavo nova uredba kr. banske uprave o odpiranju in zapiranju trgovin z določbo, da smejo biti v Mariboru vse trgovine odprte v juliju in avgustu od 7.45 do 12 in od 15 do 19, v ostalih mesecih pa od 7.45 do 12 in od 14 do 18.30. Izjema velja edino za delikatesne trgovine v toliko, da smejo obratovati do 20.

Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. 1158

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Pojasnjen vlom. V noči na 12. november lanskega leta je bilo vlomljeno v pisarno občine Selnica ob Dravi. Vlomilec je odprl večjo blagajno, ročno pa odnesel. Selniški vlom ima na vesti vlomilec A. Pichler, ki prestaja kazen v mariborski kaznilnici.

Okraden mesar. Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je ukradel neznanec iz spalnice mesarju Feliksu Hernahu 2000 din ter nove čevlje.

Nepoboljšljiv. Komaj so izpustili iz zapora Toneta Gumzej iz mariborske okolice, že je prišel znova krasti. Po potepanju po celjski okolici se je zatekel v Kočno pri Laporju, kjer je vlomil v hišo posestnika Jurija Erkerja in mu je sumil 150 din, srebrno verižico, novo črno obleko, nekaj parov čevljev, več perila, 10 kg zabele in mesa. V Laporju je imenovani izmaknil posestniku Francu Ogrin srebrno žepno uro in nekaj gotovine.

Poskušen cerkveni rop. Od Sv. Barbare v Halozah poročajo: V nedeljo smo imeli cerkveno darovanje za po toči prizadete Bizeljčane in vse po toči poškodovane. Tega denarja se je hotel polastiti neznan tat, ki je v zakristiji s svojim ključem hotel odkleniti in denarno zbirko odnesti. To se je godilo ob času pogreba po rani sv. maši, ko ni bilo nikogar v zakristiji. Vlom, oziroma rop se ni posrečil, ker je bil denar zaklenjen, tat pa ni mogel odpreti ključavnice. Tat bi bil najbrž rad kupil karte za tombolo z ukradenim denarjem, pa se mu hvala Bogu ni posrečilo.

Sejmar napaden in izropan. Janez Habjanič, posestnik iz Lancove vasi pri St. Vidu pod Ptujem, je prodal na ožbalskem sejmu v Ptujju vole za 2100 din. Na večer se je vračal proti domu in se je pomudil še v Turnišču v Kosovi krčmi, katero je zapustil po enajsti uri ponoči. Na cesti se mu je pridružil neznanec. Ko sta prišla do samotnega kraja med Draženci in Lancovo vasjo, ga je pobil tujec z udarcem po glavi na tla in ga je še davil do nezvesti. Nezvestnemu je oropal ves volovski izkupiček ter zginil neznan kam. Šele proti jutru se je izropani Habjanič prebudil iz nezvesti in se je komaj zavlekel do prve hiše, od koder so ga zapeljali na njegov dom in od tam v ptujsko bolnišnico.

Vlom v čevljarsko delavnico. Poleg cerkve v Litiji je bilo vlomljeno od neznancev v čevljarsko delavnico mojstra Repine. Vlomilci so odnesli zalogo moških, ženskih in otroških čevljev ter tudi precej usnja in čevljarskih potrebščin. Od neznanih storilcev povzročena škoda znaša več tisoč dinarjev.

Roparski vlom in napad brez plena. V noči na 9. avgust sta vlomila dva maskirana neznanca v hišo 58 letne Marije Hafner v Dorfarjih, župnija Žabnica na Kranjskem. Hafnerjeva je bila sama v hiši. En ropar je grozil ženski s samokresom, drugi z nožem. Tolovaja sta Hafnerjevo podrla na tla in sta zahtevala med davljenjem denar, katerega pa nista našla, dasi sta vse pretaknila po hiši. Zginila sta v noč brez plena. Ko si je napadena nekoliko opomogla, je šla klicat sosede.

Zaušnica povzročila smrt. V škofji Loki sta se prepirala na dvorišču krčme pijana hlapca Evgen Ferjančič in Lovro Oman zaradi neke ure in suknjiča. V prepir je posegel tamkaj stanujoči Franc Vogrič, ki je bil tudi vinjen, a je hotel vplivati pomirjevalno. V zahvalo za posredovanje ga je Oman tako izzival, da mu je prismolil Vogrič zaušnico. Klofuta je bila tako močna, da je udarjeni padel, priletel pri padcu ob rob deske in je obležal nezavesten s prebito lobanjo. Ferjančič je spravil Omana na ležišče v hlev, kjer je po 18 urah umrl.

Brezprimerno neusmiljeno postopanje sovjetskih obmejnih oblasti. V Maribor se

je pripeljal te dni 47 letni mizar Ivan Flajšer iz Brežic, ki je 23 let živel v Rusiji. Leta 1915 je bil vpoklican. Služil je pri 87. pešpolku v Celju, s katerim je 1915 odrinil na rusko fronto, kjer so ga kmalu ujeli. Rusi so ga odpremili v taborišče v Kijev, nato pa v Sibirijo, kjer je delal kot mizar. Po prevratu je otvoril v Krasnojarsku mizarsko delavnico in tam se je tudi poročil. Ko so pa postale razmere v Rusiji neznosne, je hotel nazaj v domovino, pa ga ruske oblasti niso pustile. Vložil je več prošenj in naposled je imel uspeh. Nedavno je Flajšer dobil dovoljenje, da se lahko vrne v domovino. Na meji so mu vzeli ves denar, ki si ga je v teku let prihranil in tako je prišel v Maribor brez vseh sredstev. Pripeljal je s seboj ženo in tri otroke. Flajšerja z družino so poslali v pristojno občino Brežice.

Izpred sodišča

Ubijalec lastnega brata obsojen na 20 let. V Oseku pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je ubil 5. maja zaradi družinskih preprirov starejši brat mlajšega. Posestnica Alojzija Kramer je izročila sedem oralo obsegajoče posestvo starejšemu sinu Alojzu, ki bi moral izplačati mlajšemu bratu Vinku 6000 din. Vinko je odšel k vojakom, kjer si je nakopal živčno in duševno bolezen. Lani na jesen se je vrnil ozdravljen na dom in ni bil zadovoljen z omenjeno dedščino. Ni hotel delati doma, ampak je hodil na dnino drugam, kar je starejšega močno jezilo. Vinko je tudi pripovedoval okrog, da mora z doma k sosedu, kjer si vsaj zasluži hrano, ko pa mu brat-gospodar niti kruha ne da. Dne 5. maja je delal Alojz s svojo ženo v gozdu, njegova mati in otroci so bili doma. Popoldne je opazila mati, da je nekdo odnesel iz shrambe 6 kg zabele in mesa. Mati je bila prepričana, da je to storil Vinko in ga je zatožila starejšemu sinu, ko se je vrnil iz gozda krog sedmih zvečer. Alojz je koj zdivjal za bratom, katerega je dobil pri nalaganju sena pri sosedu. Kakor hitro je opazil Vinko bližajočega se brata, se je spustil v beg, a ga je starejša surovina dohitel ter mu je prerezal z nožem v prsih srčne žile in je revež takoj izkrmavel. Pri obravnavi v Mariboru 9. avgusta je Kajn Alojz priznal dejanje z izgovorom na razburjenje in silobran. Sodišče je obsodilo nečloveškega brata na 20 let ječe. Obsojeni je vložil priziv.

*

Slovenska Krajina

Beltinci. 23. avgusta bodo naši vrli in požrtvovalni gasilci praznovali 15 letnico ustanovitve, vendar pa bo ta dan samo obletnica ustanovitve, a spominska svečanost bo šele 28. avgusta. Ta dan bodo predvidoma imeli pevski koncert in seveda po njem tudi malo proste zabave.

Ižekovci. Preteklo nedeljo je imela naša gasilska četa svojo veselico pri g. Kuharja. Obisk je

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM, katerim je že pošla naročnina, smo danes priložili položnice ter jih prosimo, da po istih kmalu poravnajo naročnino, da ne bo treba prekiniti s pošiljanjem lista. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 din, za pol leta 16 din in za četrt leta 9 din. — Uprava.

bil zelo dober in tudi gostje so se dobro počutili, ker jim je g. Kuhar po nizkih cenah postregel z dobrimi ribami in drugimi zemeljskimi dobrotami. Sploh so Ižekovci zaradi bližine Mure priljubljena izletna točka, ker k nam zahaja gospoda iz okolice na kopanje in krajši oddih.

Turnišče. Pred kratkim smo na tem mestu poročali, da je pri nas velika suša. Sedaj smo pa hvala Bogu dobili dežja. Da je suša za nami, se povsod opaza, kamor se človek ozre. Prej skoraj suha polja in travniki so dobili novo odejo. Vse lepo brsti ter se razvija. — V četrtek, 11. avgusta, se je pri nas vršil »velike meše« sejem, ki je običajno največji. Toda letos ni bilo tako, ker živinskega sejma zaradi živalske nalezljive bolezni v okolici sploh ni bilo. Vršil se je samo kramarski sejem, ki je bil srednje obiskan. Po sejmu pa je prišlo do sledečega zanimivega dogodka. Neki judovski trgovec iz Sobote si je namreč privoščil sledečo neumestno šalo. K sebi je poklical šest majhnih deklic, da so mu nekaj pomagale pospravljati. Po delu jih je postavil v vrsto, češ da bodo dobile denar. Otroci čakajo, a za plačilo so dobile zasmeh v obraz. Ko je to videl župan g. Litrop, je vprašal otroke, kaj čakajo, in odgovorili so mu, da na obljubljeni denar. Zato intervenira župan pri trgovcu, da naj plača, a jud nažene otroke, zaradi česar je prišlo med županom in trgovcem do prerekanja in pretenja. — Lani smo na slovesen način odkrili spominsko ploščo padlim vojakom v svetovni vojni. Ker pa so črke že zgubile svojo prvotno barvo, smo jo dali obnoviti in zopet krasije pročelje naše zgodovinske cerkve. Ko gre tod mimo kaka mati, oče, žena, otrok ter se ozre na te mrtve črke, mu misli zaplavajo tja daleč na fronto, kjer je junak prežgodel žrtvoval svoje mlado življenje za blagor domovine in se mu večkrat orosijo oči. — V sredo se je zaročila hčerka naše osrednje gostilničarke gđa. Balazic Ana z g. Ferijem T., bivšim natakarkjem v Beltincih. — Zadnje čase se pri nas večkrat sliši, da bodo uradi okrajnega načelstva in katastrske uprave prenešeni iz D. Lendave v Turnišče. Marsikoga zanima, koliko je na tem resnice, zato nekaj besed tudi o tem. Dela se v resnici na to, da bi se ta misel uresničila, ker je Turnišče gotovo bolj v centru dolnjelendavskega okraja kot je Lendava. V Lendavi bi se naj za bližnje občine vršil le uradni dan. Seveda v Turnišču manjkajo prostori za urade in uradništvo in zgraditev teh bi stala precej denarja. Toda tudi v Lendavi so prostori v najemu in to precej bremeni občino okraja. Zato bi bilo gotovo bolj primerno, da bi se prostori zgradili in glavnic bi se bržkone amortizirala čez kakih 15 let. Če bomo imeli prostore na razpolago, bomo na merodajnem mestu tudi našli razumevanje za to upravičeno prošnjo.

Gančani. V nedeljo, 14. avgusta, smo imeli po daljšem času zopet novo sv. mašo. Daroval jo je v župni cerkvi v Beltincih g. Matko Ivan, duhovnik salezijanske družbe. Pridigal mu je turniški g. dekan Jerič. Naj bo blagoslovljeno novomašnikovo delo v vinogradu Gospodovem!

Kobilje. Zadnje čase se pri nas mnogo razpravlja o ekspozituri na Kobilju. Ker g. Jerič, dekan našega okraja, ni stavil pretiranih zahtev za duhovnika, smo še v načelu zedinili za ustanovitev. Sedaj še pobiramo podpise, da bomo vedeli mnenje večine, kaj misli o tej stvari. G. dekan nam je namreč izjavil, če se dve tretjini izrečeta za ekspozituro, bo ustanovljena. Za nas in sosedne Motvarjavosčane bi ustanovitev te imela z verskega in tudi nacionalnega stališča velik pomen. Kaj se bo zgodilo, bomo kmalu zvedeli.

Odgovor nergačem in nezadovoljnejem

(Dopis iz Polja ob Sotli)

Celjska »Nova doba« je prinesla iz Polja ob Sotli dopis, kjer se dopisnik pritožuje, kaj vse mu pri nas ni všeč. Dopisnik ni zadovoljen, da se občina ne imenuje več Sedlarjevo, temveč Polje ob Sotli. Da se je spremenilo ime občine, je bila že dolgo časa želja velike večine prebivalstva in je občinski odbor sklenil preimenovanje s 15 glasovi proti 2. Da se je upoštevala želja velike večine prebivalstva in ne samo peščice ljudi, ki so bili proti novemu imenu iz strankarskih ozirorov, je bilo edino pravilno. Nova občina sestoji iz treh bivših občin in ni nikjer predpisano, da bi morala nositi ene istih tudi ime, posebno še, ako velika večina občanov s tem ni zadovoljna. Ker je sedež občine v Polju, kjer je tudi župna cerkev in šola, je naravno, da je prevzela po kraju sedeža tudi ime. Radi tega tudi ni popolnoma nič potrebno, da bi moralo iti Sedlarjevo v Sotlo ali pa preko Sotle, kakor trdi dopisnik »Nove dobe«, ampak naj kar mirno ostane na tem bregu. Proti Sedlarcem nima nihče ničesar in se jim s preimenovanjem občine ni napravila nikaka škoda. Pač pa lahko gre v Sotlo ali pa preko Sotle nekaj užaljenih veličin, po katerih nam ne bo prav nič žal in jih ne bomo nič pogrešali. Smo žveli, ko jih ni bilo med nami, pa bomo tudi, ako odplavajo na nasprotni breg, kamor jih itak vleče srce.

Ker je dopisnik v skrbeh zaradi imena nove ceste, ki se gradi od banovinske ceste proti Polju, mu povemo, da bo to občinska cesta I. reda. Za gradnjo te ceste je občina prejela doslej vsega skupaj 23.500 din denarne podpore in en vagon koruze, katero so delavci odslužili. S to podporo se je po izjavi g. inženirja okrajnega cestnega odbora napravilo dela v vrednosti najmanj 60.000 din. K delu ni občina doslej prispevala niti pare in je dopisnikova trditev, da je občina vnesla za gradnjo in popravilo ceste vsako leto 6—8 jurjev v občinski proračun, gola izmišljotina in brez vsake podlage. Občinski proračun je vendar vsako leto razporejen javnosti na vpogled in se lahko vsak občan prepriča, kake postavke vsebuje in je potem taka trditev ali zloba ali nevednost, kar dopisniku in njegovim informatorjem nikakor ni v čast.

Poleg imenovane ceste se gradi občinska cesta I. reda tudi v Bučki gorci, za katero je občina prejela 11.500 din podpore v gotovini in en vagon koruze. In tudi za to cesto ni občina iz svojega proračuna še ničesar prispevala.

Čudimo se, da gradnja omenjenih občinskih cest, ki se gradijo izključno samo s podporami banovine in okrajnega cestnega odbora, da občini ni bilo trepa doslej šteti iz svoje blagajne niti pare, gotovim ljudem ni všeč. Ko se občina trudi za izboljšanje prometnih zvez, ki jih v vsej občini tako zelo potrebujemo, ko moramo posebno v deževnem in zimskem času gaziti po z globokim blatom napolnjenih kolovozih in katerih z lastnimi sredstvi ne moremo izboljšati in ko prosí pri kr. banski upravi in okrajnem cestnem odboru za ponovno podporo, da bi se delo nadaljevalo, ne najde nekaj ljudi v svoji strankarski zagrizenosti koristnejšega posla, kakor da nasprotuje izvršitvi

Bič človeštva

Vladni zdravnik nižeiindijskih pokrajin Van der Heyder je rekel nekoč v svojem govoru: »Kuli, ki je zapadel malariji, zgleda len, toda on je bolan.« S tem se je dotaknil enega največjih problemov malarijskih pokrajin. Kuli, ki je zapadel malariji, se počuti slabega in bolnega, zato ne more vršiti svojega dela stoddostno. Tudi v tropskih krajih Južne Amerike in britske Indije so delavci podvrženi tej bolezni. Na velikih poljih kavčuga, ki bi bili lahko obdelani z 200 zdravimi delavci, dela sedaj 300 delavcev. Brez pomoči in sredstva proti malariji se ne bodo mogli tropski kraji gospodarsko nikoli meriti z zdravimi pokrajinami, kar nam jasno dokazuje tole: v Italiji ostane letno en milijon hektarov neobdelane zemlje. Na nekem italijanskem propagandnem letaku stoji: »Malarija sesa kri našega ljudstva.« Komisija za malarijo pri Društvu narodov se je intenzivno posvetila študiju malarije in priporoča kot rezultat kratko kininsko zdravljenje kot najboljšo sredstvo za zdravljenje malarije. Kratko kininsko zdravljenje ima veliko prednost tudi v finančnem oziru pred prejšnjim dolгим zdravljenjem, ker se zdravi samo 5—7 dni.

dela, ki bo služilo splošni koristi in pri katerem so zaposleni domači ljudje, ki so posebno zaradi lanske vremenske nesreče zaslužka tako zelo potrebni.

Kar tiče delitve podpore po toči prizadetim, je občina razdelila pač to, kar je prejela. Čudežev, kakor ga je naredil Kristus, ko je s petimi hlebi in z dvema ribama nasitil pet tisoč ljudi, občina žalibog ni mogla delati, dasi bi bili spričo tolike revščine in pomanjkanja zelo potrebni. Prvič je bilo razdeljeno stoddostno prizadetim po 27 kg koruze na osebo, drugič po 15 kg, dvakrat po 2 kg koruze in fižola. Ko je daroval neznan dobrotnik 1000 din podpore, je bilo razdeljeno najrevnejšim 747 kg koruz. Dva vagona koruze je bilo razdeljene proti odslužitvi z delom. Na prošnjo občine je daroval banovinski odbor društva Rdečega križa najrevnejšim 4790 din denarne podpore. Semenska pšenica in oves sta se delila po velikosti posestva, in sicer pšenica od 45 in oves od 25 kg navzdol. Ker je bilo nekaj ovsa ostalo, so ga nekateri prejeli različne količine še naknadno. G. župniku na Bučah se je bilo posrečilo izposlovati za svoje farane še posebno denarno podporo v znesku 10.000 din. Polje je dobilo namesto tega še nekaj živeža, ki je bil razdeljen. Po toči oškodovani so dobili po znižani ceni sadno drevje, trsje in modro galico, za katero je prispevala kr. banska uprava po 80 p na 1 kg.

Ker dopisnika tako zelo zanima delitev podpore, naj nam v prihodnjem dopisu pojasni, kako je njemu in njegovim zaupnikom blizu stoječi možakar prodajal svojim somišljenikom modro galico, katero bi bil moral najsiromašnejšim vinogradnikom brezplačno razdeliti, in sicer ne oziraje se na strankarsko pripadnost. Ako dopisniku to še ni znano, kar pri njegovem splošnem zanimanju za vse dogodke naše doline dvomimo, naj se informira pri svojih zaupnikih in nam prihodnjič pojasni. Prosimo!

Glede dopisa v istem listu, da nista dobila voznička, ki sta vozila udeležence na tabor v Sv. Peter pod Sv. gorami, nobenega plačila, se pripomni, da se jima je že pri zaprositvi povedalo, da ne bosta dobila za to nikake plače in da naj napravita vožnjo zastoj. Ako sta bila s tem zadovoljna voznika — kaj se potem razburja dopisnik?! Saj ga to prav nič ne briga!

Društvene vesti

Prosvetni tabor pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini

Prosvetno društvo Sv. Križ pri Rogaški Slatini bo priredilo v nedeljo, 11. septembra, prosvetni tabor s telovadnim nastopom za rogaško okrožje. To bo edina večja prireditve v tem delu

slovenske zemlje in obenem prva te vrste v našem kraju, saj se je morala prosvetna in mladinska organizacija na obsojski meji vedno boriti z velikimi težavami. Namen tabora je navdušiti ljudi za prosvetno delo, poživiti in utrditi katoliško in narodno zavest, pa pokazati mlado moč,

Ali si že obnovil naročnino?

ki pogumno vstaja tudi v tem okraju. Vse to pa moremo doseči le s strumnim nastopom mladih, organiziranih sil. Zato iskreno vabimo vse fantovske odseke in dekliške krožke, telovadce in telovadkinje ter kroje predvsem iz bližnje, pa tudi iz daljne okolice ter vse prijatelje mladine, da pridete 11. septembra k Sv. Križu, da bo ogenj mladih src zaplamtel še pri nas. Pridite vi vsi izpod častitljivih Sv. Gor, vi izpod Roka priprošnjika in vi, ki sta vam Boč in Donačka gora vladarja! Naj domačini in tujci vidijo našo mlado moč, naj delo in napor v naših telovadnicah, letos že tolikokrat venčani s cvetjem zmago slavja, doživijo svoj mogočen praznik še pri nas! Dne 11. septembra na veselo svidenje!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Na našo prireditev dne 21. avgusta pri Sv. Lovrencu vabimo vse prijatelje in sosede, tudi daljnje sosede. Spored je sledeči: ob 9 sprejem gostov pri gostilni Senčar, nato spreved k sv. maši, potem skušnja telovadcev. Ob dveh popoldne večernice, ob pol štirih pa nastop. Naprosili smo govornika iz Celja in druge. Na veselo svidenje!

Fram. Prosvetno društvo Slomšek vprizori dne 21., v primeru slabega vremena pa 28. avgusta na prostem ob treh popoldne Vombergarjevo igro »Voda«. Po predstavi žrebanje in prosta zabava. Nagrade si lahko ogledate v izložbi trgovine Pavlič. Vljudno vabljeni!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 30 letnica prosvetnega dela. Naše Prosvetno društvo je v nedeljo slavilo 30 letnico. Po večernicah se je v Slomškovem domu vršila proslava: sedanji društveni predsednik je po pozdravu in odpetju primernih pesmi podal kratek obris društvenega dela, nato pa je g. Fr. Kotnik iz Maribora kot zastopnik Prosvetne zveze v lepih in navdušenih izvajanjih pojasnil potrebo prosvetnega dela v krščanskem in narodnem duhu. Končno so igralci podali zelo lepo in pretresljivo igro »Podrti križ«. V nadaljnji dobi naj se društvo dviga k novim, vedno lepšim uspehom!

Naši rajni

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V Zupeči vasi je umrl ugleden in daleč naokrog znani mož-korenjak, kmet Miha Mustafa v starosti blizu 78 let. Bil je soustanovitelj tukajšnjih zadrug ter nad 40 let »vižar« romanja na Svete gore. Prišli so zadnje dobo nanj hudi križi, končno je skoro docela oslepel. Naj mu sveti zdaj večna luč — žalujemo naše sožalje!

Japonski knez Kanin, šef generalnega štaba na Japonskem.

Delavski tabor

Velenjsko okrožje Zveze Združenih delavcev priredi v nedeljo, 21. avgusta, velik delavski tabor pri romarski cerkvi na Gradu pri Slovenjgradcu za slovensko katoliško delavstvo Savinjske, Šaleške, Mislinjske in Mežiške doline. Ob 10 bo sv. maša in pridiga v dober namen tabora, po sv. opravilu bo pred cerkvijo na prostem zborovanje delavcev, kjer bo nastopilo več govornikov iz raznih krajev. Glavni govornik bo prišel iz Ljubljane in bo obrazložil: zakaj je nastala ZZD in njen program. Vabljeni so delavci in delavke vseh strok ter industrij, da se tega tabora udeležijo v obilnem številu. V primeru slabega vremena bo zborovanje v Prosvetnem domu v Starem trgu pri Slovenjgradcu. Tabor se bo vršil torej ob vsakem vremenu.

Fram. V zadnjem času so umrli v Framu sledeči: Franc Prelog, p. d. Bedenik, ki je že več let trpel na neozdravljivi želodčni bolezni. — Dne 7. avgusta je električni tok usmrtil devet-

Dopisi

Meža ob Dravi. Most, ki veže Črneče in Libeliče s postajo Dravograd-Meža, bo zaprt od 17. avgusta do 1. septembra. Tako bo vsak promet v tem času preko mostu nemogoč. Občinski upravi Dravograd gre zahvala, da je dala graditi nov most, ker je bil stari že silovito nevaren. Pa saj ni nič čudnega, kajti ogromno se je čez ta most prevozilo lesa. Sedaj pa lesna trgovina ne cvete kaj prida.

Ruše. Ob priliki proslave 20 letnice zedinjenja je industrijalec g. Hinko Pogačnik daroval za ubožno šolsko deco 1000 din, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo. Želeli je le, da ta plemeniti in res socialni čin najde še več nasledovalcev! — Šolsko upraviteljstvo v Rušah.

Sv. Urban pri Mariboru. (Zidava weekend (poletnih) hišic pri Mariboru.) Na švedskem v okolici Stockholma ima skoraj vsaka družina svojo poletno hišico. Tudi v bližini Maribora, pod Sv.

62 letni nemški kapitan Schlimbach se je podal v mali jadrnici sam proti otoku Trinidad v Zapačni Indiji.

letno učenko Amalijo Kovačič, njeno 13 letno sestro pa so še rešili. — 12. avgusta pa je nagle smrti umrl 70 letni Filip Urbanjek, tesarski mojster. Preprost pa razumen mož je napravil premnogo načrtov v svoji stroki in je bil znan po vsem Dravskem polju. Naj v miru počivajo — njihovim svojcem pa naše sožalje!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Dne 5. avgusta smo položili k večnemu počitku Janeza Rižnar, p. d. Mihalekovega strica iz Gajovec. Rajni je bil svoj čas dober gospodar, delaven in štedljiv ter je tudi včasih tupatam rad poveseljačil v pivski družbi. Tudi bližnjemu je rad postregel s kupico pijače, katere je imel vedno obilo kot lastnik največjega in najlepšega sadonosnika v vasi. Mnoga leta je bil tudi občinski odbornik bivše občine Gajovci ter 52 let naročnik »Slov. gospodarja«. V mlajših letih je mnogo romal na razna božja pota, najbolj na Svete gore in Maria Zell na Zg. štajerskem. Tudi je precej potoval. Saj je bil pred in med vojno večkrat na Dunaju, kjer je imel dva brata, in v Budimpešti, kjer sta dve sestri redovnici. S svojih potovanj je vedel povedati mnogo zabavnega in kratkočasnega. Bil je pravi original in bi ljudski pisatelj Jurčič lahko črpal mnogo gradiva od njega. Bog mu daj večni mir, ki ga je v svojem 76 letnem življenju užil bore malo! — Žalujemo naše sožalje!

Urbanom, v okolici »Griča«, kjer je zdrav čist zrak in krasen razgled sredi sončnih vinogradov in v bližini senčnatih gozdov ter cvetočih plodnih sadonosnikov in livad, namerava lastnik letovišča in gostilne »Grič« g. Oset organizirati zidavo letnih hišic raznih velikosti iz kamnja, opeke, cementa, ilovice in lesa. Stavbišča so po zelo nizki ceni. Ilovca za zidavo in za opeko se dobi brezplačno. Tudi pesek in gramoz za betoniranje hišic ter les za lesene hišice ter drugi stavbeni material je na licu mesta ali v neposredni bližini po zelo nizki ceni. Vsak interesent si lahko kupi zemljišče z vrtom in postavi hišico za skrajno nizko ceno. Ker se gradi sedaj cesta na »Grič« je dostop z vsakim vozilom omogočen. Pojasnila daje gostilna »Grič«, Oset, pošta Maribor.

Svečina. Občinski odbor v Svečini je izvolil g. dr. Antona Korošca, ministra za notranje zadeve, za častnega občana. G. minister je imenovanje sprejel in naklonil 2000 din za občinske sirote.

Sv. Ana v Slov. goricah. V zadnjem času je spet nekam oživelo življenje po naši župniji. Povod temu je kajpak dala dobra letina. Po do sedaj pospravljenih pridelkih pač moramo z zadovoljstvom priznati, da smo letos dobro pridelali. Tega

R. Hveger, 18 letni Danec, ki je dosegel v plavanju 25 svetovnih rekordov.

se ne veseli samo kmet, ampak tudi vsi oni, ki dobivajo na kakršen koli način kruh od njega. Ob zadovoljivem pridelku žita, sena itd. moramo priznati, da imamo tudi sadja mnogo, tako da se je v zadnjem času dobro razvila tudi trgovina s sadjem. Imamo zelo mnogo konkurenčnih sadnih trgovcev, ki iz neakčne medsebojne nevoščljivosti cene sadju pridno navijajo. Tako bo vendar enkrat po dolgih letih tudi naš kmet kakor tudi bajtar dobil težko pričakovani delež. — Iz Nemčije se je v zadnjem času vrnilo več obupanih sezonskih delavcev, ki so odšli spomladi na delo za dobo šestih mesecev, pa se že pred tem rokom vračajo. Tudi v Nemčiji ni življenje tako rožnato, kot si mnogi mislijo. — Čuje se, da bo mariborski cestni odbor skoraj pričel z gradnjo, nadaljevanjem ceste Zg. Ročica-Žice, kar že težko pričakujemo, da bo tudi naš kraj dobil primerno zvezo.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Bližnji staroveški grad Bori temeljito popravljajo. Baje dela 30—40 delavcev in obrtnikov in so dela preračunana za eno leto. Se pozna, da je dobil novo petično gospodarico — Zoro Weiss iz bivše Avstrije. Mislijo na veliko obnoviti grajsko gospodarstvo, nakupiti živino, načrtno obdelati posestvo in obnoviti vinograde. Bodo vsaj ljudje imeli zaslužek! — Začela se je kupčija s čebulo in krompirjem. Poslednjega je bolj malo zaradi suše, ki mu je močno škodovala, kakor tudi otavi. — Ljudje so bili presenečeni zaradi odpovedi narodnega tabora v Mariboru.

Središče ob Dravi. Nekaj tukajšnjih društev, ki se kaj rada pobahajo s svojo nacionalnostjo in z večstoletno napredno tradicijo, je priredilo 7. avgusta proslavo 20 letnice Jugoslavije. Kaj slaba je bila udeležba ljudstva, ker je odbor prirediteljev s svojo strankarsko zagrizenostjo poskrbel, da je bilo odbitih čim več ljudi. Ne bi omenili te proslave, ako bi ne bilo svojevrstnih govorov, s katerimi so mislili prireditelji dati proslavi poseben čar. Maloštevilno občinstvo pa je bilo ravno zaradi te točke silno razočarano. Slavnostni govorniki niso vedeli dosti povedati o našem osvobojenju in o Jugoslaviji, pač pa o zlati svobodi, ki jih čaka, ako se spremeni režim. V svojih politično zagrizenih govorih so v jubilejni namen razpravljali stvari, ki nimajo zveze s tako pomembno proslavo, marveč jo skrunijo. Napadali so tudi in smešili duhovščino, ki je z nadškofom Jegličem največ doprinesla k našemu osvobojenju. Ti čudni nacionalisti so dali duška svojemu nacionalizmu z napadi na črne prosvetnjakarje in

debeluharje, pri čemer govornik prav gotovo ni mislil na nacionalne trebuške, ki jih je imel pred seboj. Tudi z norčevanjem z verskim čustvovanjem, ki je v splošnem zvenelo iz govornikovih besed, je skušal ovenčati svoj slavnostni govor. Čudimo se doslednosti središke gasilske čete, ki se je kazala solidarno s takimi načeli, naslednje dni pa je začela po svojih nabiralcih trkati na vrata preklinjanih »črni« v svrhu podpore četne tombole. Vse kaže, da so tukajšnji naprednjaki to proslavo uporabili kot plašč, s katerim so hoteli zakriti svojo politično zagrizenost in nestrpnost do katoliške Cerkve. In v take svrhe bi jim morali še po odredbi občine vsi razobesiti zastave! Tujci, ki so se udeležili proslave, seveda njihovi nacionalni napredni somišljeniki, so obsojali način proslave 20 letnice Jugoslavije v Središču. Zeleti bi bilo, da v prihodnje posveča oblast takim društvom več pažnje, da ne bodo izrabljala podobnih proslav v take namene, ki žalijo versko čustvovanje našega naroda in delajo razdor med državljanji.

Jurovce pri Ptuj. Tukajšnja gasilska četa bo priredila v nedeljo, 21. avgusta, pri gostilni Pen veliko dobrodelno tombolo. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup motorne brizgalne, se vsi iskreno vabite na tombolo! — Uprava.

Sv. Andraž v Haložah. V nedeljo, 31. julija, smo obhajali god našega g. dekana, kateri že 28 let vodi svoje ovce po poti Resnice. Naj nam ga Bog ohrani čilega in zdravega še mnogo let! Popoldne pa je bil slovesen sprejem 32 deklet v Marijino družbo. Po večernicah je bila ljubka proslava v čast Brezmadežni, petje, deklamacije in igrice »Marijina hči pred nebeskimi vrati«. V kratkem dobimo iz Ljubljane novo zastavo Marijine družbe. Izdelala jo je »Naša sloga« po izvirnem načrtu priznane gđne Sonje Vončina. Blagoslovljena bo v nedeljo, 28. avgusta, pri podružni cerkvi sv. Avguština, kjer bo marijanski tabor za vse Haloze. V soboto, 27. avgusta, bo ob 19 pridiga in slovesne večernice, potem rimska procesija z baklami. V nedeljo nato priromajo posamič in v procesijah verniki, posebej še družbenke. Tudi sosedje Hrvatje se bodo udeležili tabora v velikem številu. Zastavo bo blagoslovil škofijski voditelj Marijinih družb g. kanonik dr. Žagar. Glavni govornik na taboru bo g. p. Konstantin s Ptujске gore. Na svidenje na naši najlepši točki Halož — pri Sv. Avguštinu!

Sv. Jernej pri Ločah. V nedeljo, 21. avgusta, bomo obhajali 150 letnico naše župnije ter obenem žegnanje ali god farnega patrona. Za to priliko bo v soboto na predvečer ob 19 pridiga, slovesne litanije in ob lepem vremenu procesija s svečami na pokopališče in tam molitve za raj-

Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoju krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalih zaradi zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro prenesejo tudi pri večkratni porabi. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

ne farane. V nedeljo bo ob 6 rana služba božja, ob 9.30 pa procesija z Najsvetejšim ter pozno sv. opravilo. Ob 14.30 bodo slovesne litanije z zahvalno pesmijo, potem pa bo na šolskem odru podana kratka zgodovina župnije in uprizoritev lepe igre »Pogodba«. Prijatelji od blizu in daleč so srčno vabljeni, da pridejo in se z nami poveselijo ob tej pomembni obletnici. Za dobro pijačo in jedačo bo v gostilni poskrbljeno.

Šmartno ob Paki. V nedeljo, 7. avgusta, popoldne je divjala silna nevihta nad vsem okrajem. V Skornem je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Franca Polak. Poslopje je bilo na mah v ognju in je popolnoma zgorelo. Zgorelo je tudi vse seno, ki je bilo že pod streho, in ves letošnji pridelek ječmena. Pod isto streho je tudi živinski in svinjski hlev. Živino in prašiče se je posrečilo rešiti, preden se je vdrl strop. Domačinom, ki so pokazali največjo požrtvovalnost, gre zahvala, da ni zgorela tudi blizu stoječa hiša.

Šmartno ob Paki. V nedeljo, 21. avgusta, bo imel naš nekdanji učitelj v Skornem, sedaj novomašnik-kapucin o. Emilijan Zavratnik v podružni cerkvi v Gorenjem obnovo novomašniških slovesnosti. Hvaležni farani mu hočejo svojo radost dokazati poleg drugih priprav predvsem s prireditvijo duhovne igre »Skrivnost svete maše« pod zvezdnatim nebom pri cerkvi v Gorenjem na predvečer, 20. avgusta, ob osmih, in ob istem času v nedeljo zvečer. Igra nas bo vodila v nazornih slikah v globine najsvetejše daritve ob spremljanju zvonov, orgel, pevskega zbora in ljudskega petja. Sodelavcev je nad petdeset. Farani in sosedje! Ker nam bo igra v veliko duhovno rast, naj nihče ne izostane!

Bočna pri Gornjem gradu. V nedeljo, 21. avgusta, bo odkritje spomenika v vojni padlim vojakom pod pokroviteljstvom ugledne gospe Jožefine Viktorije Zipkin. Po odkritju bo proslava 20 letnice obstoja Jugoslavije.

Sv. Križ pri Belih vodah. Napovedana knjižica o Sv. Križu s slikami bi morala iziti lansko leto za 80 letnico pozidanja nove cerkve. Bile pa so težave radi založbe. Sedaj se namerava izdati knjižica v povečanem obsegu za 80 letnico posvetitve cerkve po škofu Antonu Martinu Slomšku.

Najmanjšega osla na svetu ima posestnik v Bristolu na Angleškem. Žival je visoka dva in pol čevlja.

Angleški dirkač Capbell v svojem dirkalnem čolnu »Modra ptica«.

Koza pozdravlja francoske alpske lovce na manevrih v visokih gorah.

Predvidoma bo to izdala Družba sv. Mohorja v Celju. To naj bo v vednost tistim, ki vprašujejo po knjižici. Nove razglednice Sv. Križa je založil g. Ivan Parfant, fotograf na Lepi njivi, in sicer dve vrsti: celotni razgled in veliki oltar. Dobijo se v cerkveni hiši. Razen ob običajnih romarskih shodih in navadnih petkih prihajajo sedaj v poletnem času tudi ob drugih dnevih tujci na hrib Svetega Križa.

Laško. Dopisnik »Nove dobe« iz Laškega je v številki z dne 12. avgusta zopet enkrat lopnil po klerikalcih in slovenskih fantih. Uporablja pri tem takšno obliko, ki je primerna njegovi JNS oliki. Nad tem se pri nas nihče več ne spotika, ker od takih ljudi nič boljšega pričakovati ne more. Novodobni dopisnik roti vse nacionalne in napredne mladeniče, naj se prosvetnega tabora v Laškem ne udeležijo. To prosjačenje pri res narodnih in naprednih Laščanih ne bo imelo uspeha, ker so prepametni in prepošteni, da bi se dali vleči za nos od faliranih JNSarjev. Zavedni Laščani, ki nismo bili po pomotoma okuženi od svoječasnega nemčurstva in sedanjega »viteštva«, se bomo ob strani slovenskega ljudstva, od katerega živimo, tabora udeležili. Poskus omalovaževanja slovenskih fantov je dokaz JNS strahu pred njimi. O JNS jugoslovanstvu pa ni treba govoriti, ker o tem dovolj glasno govori raztrgana jugoslovanska državna zastava lanskega leta in širjenje gotovih letakov.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Med glavne pridelke našega kraja spada vino, ki pa je žal premalo poznano. Koprivniško vino sicer ni tako močno kakor v sosednjih farah, v Sromljah, Pišecah in na Bizeljskem, a spada vendar med dobra pitna vina. V dobrih letinah ima naše vino od 5 do 7 stopinj alkohola, pa tudi sicer doseže od 4 do 6 stopinj alkohola. Koprivniška fara sama pridelava v dobrih letih okoli 1100 hl vina. Letošnji pridelek obeta biti prav dober, ker toplo vreme vinogradom ugaja. Količinsko bo seveda letos nekoliko slabša, ker je del v vinogradih vzela pozeba v spomladi, del pa zopet toča, ki je padala 3. julija. V splošnem bodo vinogradniki v naši fari oškodovani za okroglo 30% na vinskem pridelku. Vključno temu bo pa pridelek še vedno velik v primeri s pridelkom v sosednjih farah, kjer je toča pobrala v vinogradih od 50 do 100% in bo tako splošni pridelek vina v Posavju zelo majhen. V naših vinogradih že črički prepevajo, da skoro ne moremo zvečer spati, in že štejemo dneve, ko nas bo pesem čričkov privabljala v vinograde, ko bo grozdje dozorelo. Naši fari se bližajo najlepši dnevi na jesen, ker kmalu bodo zapeli klopotci v Tolstem vrhu, v Kamenski gorici, v Šikovcu, na Božičnem vrhu in v sosednjih Gorjanah. Če bo deževje prizaneslo, bo letos krasna trgatev. Iz sladkega grozdja, ki je dozorevalo v žarkem soncu, bo sladek mošt. Trgovce za vino vabimo v Koprivnico. Letos, ko je »dolenjca« vzela toča, bo tega dobro nadomestil »koprivničan«. Pridite, lepe vas bomo postregli in gostje, ki bodo pili koprivniško vino, ga bodo morali pohvaliti. Tudi starega vina bi se še dobilo za prvo silo, novega bo pa priteklo, če bo Bog dal, še vključno nesrečam 800 do 900 hl.

Gomilsko. Blizu Gomilskega je človek, ki je dolga leta pisal koristne stvari. Toda nesreča je hotela, da je postal brezposeln. Ker pa se ne more ločiti od svojega poklica, piše naprej — sedaj nekoristne neslanosti v zakotne časopise.

Limbarska gora pri Moravčah. Na željo mnogih romarjev in častilcev sv. Valentina je cerkveno predstojništvo z odobrenjem škofijstva določilo, da se preloži cerkveni romarski shod, ki se je doslej vršil vsako leto na dan sv. Egidija (Tilna), 1. septembra, na prvo nedeljo v septembru, to je na angelško nedeljo, ter je obenem

združilo tudi vsakoletno cerkveno opravilo ob priliki »žeganja« v mesecu oktobru s tem romarskim shodom in to za stalno. Cerkvenega opravila v mesecu oktobru poslej ne bo. Letos bo angelška nedelja 4. septembra. Cerkveno opravilo bo sledeče: Na predvečer, v soboto, bodo ob 18 večernice, v nedeljo zjutraj bodo sv. maše ob 5, 6 in ob 10. Ob 6 in ob 10 bo tudi cerkveni govor. Oba dneva bo dovolj spovednikov na razpolago za prejem sv. zakramentov. (Preskrbljeno bo tudi za

telesna okrepčila. Cerkev sv. Valentina na Limbarski gori je starodavna božja pot, kjer se je na priprošnje sv. Valentina zgodilo že veliko čudežnih uslišanj, kar izpričujejo obilne zahvale. Limbarska gora pa je znana tudi kot ena najlepših razglednih točk in je lahko dostopna iz katere koli strani, zato vsi dobro misleči vljudno vabljeni! Sv. Valentin je mogočen priprošnjik zlasti za božjast (padavico, epilepsijo) in spreobrnjenje grešnikov.

Dekliški dan na Betnavi

Uvod v veličastne slovesnosti

Drugi dekliški dan v prijaznem škofovem gradiču na Betnavi pri Mariboru je pričel že v nedeljo zvečer s procesijo z Najsvejšim in z litanijami. Kljub temu, da je bila odpovedana četrtinska vožnja na železnici, se je zbralo iz vseh delov Slovenske Štajerske okrog 2000 deklet v drevo-redu betnavskega gradu, da se udeležijo že uvodne slovesnosti. Poleg deklet je prihitelo zelo mnogo drugega občinstva.

Požrtvovalno našo dekliško mladino je pozdravil vodja dekliškega gibanja, gosp. Drago Oberžan, ki je govoril o namenu drugega dekliškega dneva. Pozdravnim besedam so sledile deklamacije, dve igri in zaključen je bil predvečer s procesijo z Najsvejšim.

Dekleta so se razvrstila v dolg spreved po drevo-redu. Spremljala so s petjem evharističnih ter Marijinih pesmi Najsvejšiše, katero je nosil g. stolni dekan dr. Fr. Cukala ob številni asistenci.

Spreved 2000 iz polnih gri prepevajočih deklet se je ustavil ter razvrstil okrog oltarja pod mogočnim drevesom, kjer so bile litanije in blagoslov.

Sprejem škofa

Na Marijin praznik zjutraj so se zbrale za glavni dan dekleta na Betnavi. Pripe-ljale so se z jutranjimi vlaki, na kolesih in prišle so peš, da se udeležijo letos druge taborne slovesnosti, katere vodijo katehistinje in katera kaže popolen razmah ter obeta za bodočnost najboljše sadove.

Betnava je bila na Vnebovzetje na vse zgodaj zjutraj oživiljena z dekliško mladino, katera je pričakovala v prazničnem razpoloženju prevzvišenega g. škofa dr. I. Tomažiča, ki se je pripeljal ob tričetrt na sedem. Škofa je pozdravilo nad 2000 smeh-ljajočih se deklet, katera so mično mahala z belimi robčki v pozdrav, vzklikala radostno ter tvorila gost špalir od Betnave čez most, skozi park do zborovališča pod stoletno bukvijo, kjer je bil postavljen na odru oltar.

Služba božja

Sv. mašo na prostem pod mogočnim drevesom je daroval Prevzvišeni. Mašne pesmi so prepevala dekleta. Med sv. daritvijo je nagovoril dekliški cvet g. škof s tako ganljivimi besedami, da so privabile solze in bile dokaz, da so segli iz srca govorjeni nauki v nežna srca. Po škofovem nagovoru je bilo skupno sv. obhajilo, katerega so delili trije duhovniki nad pol ure. Služba božja na prostem v krasnem poletnem jutru je napravila na številne navzoče najboljše vtis in je bila najlepši uvod v dekliški tabor.

Pred taborom

Po jutranji službi božji je bil zajtrk, katerega so nudili res lepo in praktično razvrščeni šotori po parku, pri katerih so dobila dekleta čaj, kruh in še tudi kako boljše okrepčilo. Po drugod so bili na prodaj razni spominki. Rdeči križ z bolničarkami je imel poseben oddelek za vsak slučaj, a na srečo ni imel mnogo opravka.

Slavnostno zborovanje

Glavni del dekliškega tabora je tvorilo slavnostno zborovanje, katero je pričelo ob desetih. Zborovanja se je udeležil g. škof z duhovščino, okrajni glavar Eiletz, mariborski podžupan Žebot, zastopnik ljubljanske DKA dr. Fajdiga, prof. Grafenauer iz Ljubljane ter še razne druge odlične osebnosti.

Veličastni tabor je otvorila Karmela Kotnikova, ki je prav prisrčno pozdravila vladiko ter vse odlične goste.

Za pozdravom navzočih je govoril g. voditelj Drago Oberžan o slovenskem katoliškem dekletu v našem času. Ena od katehistinj je predavala o nalogi slovenskega dekleta v družini. Zadnji govor je imel zastopnik KA g. dr. Lovrenčič, starešina okrajnega sodišča v Mariboru.

Naštetim govorom so sledila stanovska zborovanja, katera so vodila dekleta sama. Dve kmečki dekleti in duhovni svetnik Oberžan so govorili o poslanstvu dekleta v kmečkem stanu. G. Juranovič je razlagal navzočim poslanstvo dekleta v obrtniškem stanu, g. Ludovik Duk pa je govoril o poslanstvu izobraženke.

Popoldanska prireditev

Po skupnem obedu so se vršili zelo posrečeni nastopi dekliških skupin iz posameznih župnij. Vrstili so se prizori, kateri so prikazovali življenje posameznih pokrajin. Nastopile so dekleta iz Slovenskih goric, iz Savinjske doline in od drugod.

Za temi prizori, kateri so vplivali zelo razveseljivo na številne udeležence, so se zbrala dekleta pod starodavnim drevesom v parku. Gdčna Marica Dobovičnik je imela sklepni govor. Slovesne večernice z blagoslovom je opravil g. škof dr. I. Tomažič.

Med večernicami je še govoril g. vodja Oberžan. Pesem »Povsod Boga« je kronala ter zaključila prelepo prireditev, ki je najlepše uspela in je s številnim obiskom dokazala požrtvovalnost naših deklet in navdušenje za dekliške ideale.

GOSPODINJE!

Navodila za vkupavanje dobite v raznih strokovnih knjigah. Pišite po ponudbo. — Papir in vse druge potrebščine dobite po ugodni ceni pri nas. Radi bi Vam postregli. Oglasite se pismeno ali osebno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru ali Ptuj.

Dr. Maček — dr. Korošec

Dr. Maček v Beogradu

Po dolgem napovedovanju in dolgovernih pogajanjih med voditelji združene opozicije je odpotoval 14. avgusta dr. Maček s spremstvom v Beograd. Z njim se je pripeljal cel štab iz bivše HSS ter bivše SDS. Z voditeljem Hrvatov je romalo več članov njegove telesne straže, ki pa je bila čisto nepotrebna z Mačkovim osebnim zdravnikom vred.

Vodstvo srbijanske opozicije je poslalo dr. Mačku do Sremske Mitrovice nasproti posebno odposlanstvo, katero je tvorilo do Beograda spremstvo.

Na beograjskem kolodvoru so pričakali dr. Mačka pristaši opozicionalnih skupin ter radovedneži, med slednjimi je bilo precej levičarjev.

Od Slovencev sta pozdravila dr. Mačka na peronu bivši ban dr. Dinko Puc in dr. V. Kukovec iz Maribora.

Po hitro izmenjanih pozdravih je stopil voditelj Hrvatov v avtomobil, kateremu je sledila njegova telesna straža v dveh avtomobilih in se je odpeljal na izbrano mu stanovanje v Svetosavski ulici. Na cilju se je pokazal dr. Maček na balkonu in se je od tam zahvalil za sprejem.

Prva konferenca voditeljev srbijanske opozicije se je vršila na stanovanju Ljube Davidoviča. Po teh posvetovanjih je bil povabljen dr. Maček na stanovanje Miše Trifunoviča, kjer mu je priredil slavnostno večerjo staroradikalni prvak Aca Stanojevič.

15. avgusta sta se vršili dve konferenci na stanovanju voditelja bivših zemljoradnikov Jovanoviča. Poleg štirih šefov je prisostvovalo posvetovanju 38 zastopnikov posameznih opozicionalnih skupin. Ob tej priliki je govoril dr. Maček. Zahvalil se je za sprejem. Izvajal je, da so dosedanja leta skupnega življenja Srbov, Hrvatov in Slovencev potekla v medsebojnih borbah in sporih. Dr. Maček je zaključil svoj govor s poudarkom, da lahko počiva država samo na zadovoljstvu in slogi narodov.

Dr. Mačkovim besedam so sledili govori ostalih voditeljev opozicije. — Dr. Maček je ostal v Beogradu do 16. avgusta, na kar se je vrnil z vsem spremstvom nazaj v Zagreb.

Dr. Korošec o Mačkovem obisku

Ob času bivanja dr. Mačka v Beogradu je obiskalo nekaj sto omladincev iz savske banovine grob blagopokojnega kralja Aleksandra na Oplencu. Ti mladeniči so bili na povratku sprejeti v prestolici v prostorih glavnega odbora JRZ.

Ker je predsednik vlade g. dr. M. Stojadinovič na dopustu, sta se udeležila od strani predsedstva JRZ sprejema g. dr. A. Korošec in Djura Jankovič, podpredsednik krajevnega odbora JRZ za Beograd.

G. notranji minister dr. Korošec je navedel zbrano mladino z naslednjimi glede bivanja dr. Mačka v Beogradu pomenljivimi besedami:

Če bi bil predsednik kr. vlade dr. Milan Stojadinovič v Beogradu, bi vas gotovo tudi sam prišel pozdravit. Toda zdaj je na počitnicah. Zato vas jaz v njegovem imenu in v imenu stranke pozdravljam. Bili ste na Oplencu, kjer ste počastili spomin naših velikih kraljev in izpovedali svojo ljube-

zen mlademu kralju, kraljevskemu namestniku in kraljevskemu domu.

Danes si razgledujete Beograd, prestolnico kraljevine Jugoslavije. Lep je Beograd, lepa je njegova lega in lep je njegov razvoj. Lep je Beograd, toda lepi so tudi Zagreb, Split, Ljubljana, Sarajevo, Skoplje, Novi Sad in druga mesta. Sploh, kamor koli pogledamo, je naša domovina lepa. Ko si ogledujete danes lepote Beograda, se spominjate lepote vse naše Jugoslavije. Naj se vam danes razširi srce v ljubezni do vse naše domovine, do vse naše Jugoslavije.

Toda Jugoslavija ni samo naravno lepa in prikupna. V njej se je začelo razvijati blagostanje. V njej vladata red in mir. Vsi hvalijo njeno ureditev in razmere v njej. V njej je tudi svoboda. O tem ste se tudi vi prepričali. Gotovo se je o tem prepričal tudi dr. Maček. Zato je na napačni poti, ko je včeraj govoril in zahteval svobodo. Prosim vas: to je govoril oni, kate-

rega stranka je v Jugoslaviji tipična za teror od spodaj, za uničevanje vinogradov, vrtov in hiš, za spopade po vaseh, za razbijanje izložbenih oken, ako ne misliš in ne govoriš tako, kakor oni hočejo.

Beograd se je včeraj pokazal velikega in dostojanstvenega, zares kraljevskega, dokazal je, čeprav ogromna večina drugače gleda na politike, da se v njem more mirno in svobodno sprehajati tudi največji opozicionalec. To naj si zapomni dr. Maček, da se ne bo moglo reči po starem hrvaškem pregovoru: Martin iz Zagreba, Martin v Zagreb.

Tudi vi se boste vrnili s prepričanjem, da ste našli svoje brate, ki vas ljubijo in razumejo, in katerim lahko mirno rečete: mi smo vaši in vi ste naši.

Še enkrat vas pozdravljam v imenu predsednika dr. Milana Stojadinoviča in v imenu stranke ter vam želim prijetno bivanje v Beogradu.

Govor dr. Korošca so sprejeli omladinci iz savske banovine z navdušenim odobravanjem in z vzkliki kraljevi hiši.

Poslednje vesti

Novice iz raznih držav

Voditelj Slovakov na smrtni postelji. Predsednik Slovaške ljudske stranke in voditelj Slovakov, Hlinka, ki se bori za avtonomijo Slovaške od prevrata, je nevarno obolel. Po poročilih iz Ružomberka se je zdravstveno stanje velikega moža ter neustrašenega borca toliko poslabšalo, da mu vzdržujejo zdravniki srce samo še z injekcijami ter je pričakovati vsak čas najhujšega. Na Marijin praznik so molili po vseh cerkvah na Slovaškem za svojega voditelja.

Hitler bo sklical nemški tajni svet. Kancler Hitler bo sklical za prihodnji teden nemški tajni vladni svet. Ob tej priliki bo sta podala guverner nemške državne banke dr. Schacht in maršal Göring kot poverjenik gospodarske štiriletke točna poročila o gospodarskem in finančnem položaju ter o ukrepih, ki so potrebni za odstranitev težkoč, katere so se pojavile v Nemčiji v zadnjem času.

Španski nacionalisti priporili zopet vse, kar so zgubili na estramadurski fronti. Sprejaj poročamo, da so zavrli rdeči Francovi prodiranje na Sagunt in Valencijo z vdorom preko reke Ebro. Nacionalne čete so s posrečeno protiofenzivo pognale rdečkarje nazaj preko Ebra, in sicer na obeh krilih, medtem ko se je središče pod generalom Rojo z mestom Gandesa držalo do 13. avgusta. Ta dan pa je zavzel mesto Francov general Quipe de Llano in so ga prebivalci mesta Gandesa del Rue slavnostno sprejeli kot rešitelja. Po vkorakanju v mesto so našli zmagovalci na občinskem dvorišču mnogo trupel nesrečnežev, katere je rdeča druhal neusmiljeno pobila pred pobegom.

Velika letalska nesreča. Potniško letalo za progo Praga-Pariz se je dvignilo v zrak 13. avgusta ob 9 dopoldne v Pragi. V polno zasedenem letalu je bilo 16 potnikov. V bližini Oberkirchena nad Schwarzwaldom, 40 km od Strasburga, je krog 11. ure treščilo letalo na tla, ker je zaradi viharja letelo nizko, in je zadelo v hrib. Vsi potniki razen enega so se ubili pod ruševinami. Pri

življenju je ostala hudo ranjena natakaričica, ki je padla v vejeve in se tam ujela. Ponesrečeno letalo je vodil najboljši češkoslovaški pilot, ki je srečno preletel že en milijon kilometrov. Kratko opisana nesreča je največja, kar jih beleži zgodovina češkoslovaškega civilnega letalstva.

Nemško rekordno letalo. Poročilo iz Njujorka od 13. avgusta se glasi: Nemško letalo »Condor«, ki je v 25 urah preletelo progo Berlin-Njujork, je 13. avgusta nastopilo svoj polet v obratni smeri. Ob 14.03 evropskega časa se je dvignilo v zrak na njujorskem letališču. Upajo, da bo prevzelo pot iz Njujorka v Berlin v še krajšem času ter da bo rabilo največ 20 do 22 ur. — Po poročilih iz Berlina je »Condor« dne 14. avgusta prispel srečno v Berlin in pristal na tempelhovskem letališču. Za pot iz Njujorka v Berlin je potreboval 19 ur in 54 minut in je s tem dosegel nov rekord. Posadki so priredili v Berlinu svečan sprejem. Kancler je poslal pilotom brzojavno častitko.

150 japonskih letal strahovito bombardiralo tri kitajska mesta. Dne 12. in 13. avgusta je bombardiralo 150 japonskih letal kitajsko prestolico Hankov ter mesti Vučang in Hanjang. Japonski letalci so povzročili strašno razdejanje. Doslej so našli okrog 1500 žrtev, sodijo pa, da je pod razvalinami hiš in drugih stavb najmanj še 2000 ljudi ubitih in ranjenih. V Hanjangu so Japonci razdejali tovarno streliva, v Vučangu kolodvor, v Hankovu pa celokupno železniško križišče in letališče.

Domače novice

Ravnateljica ženskega učiteljskega v samostanu šolskih sester v Mariboru umrla. V starosti 57 let je umrla v samostanu šolskih sester v Mariboru sestra Luitgardis Schweiiger, ravnateljica ženskega učiteljskega in vadnice. Rajnica je bila iz znane družine Schweiger, ki je dala javnosti dve znameniti vzgojiteljici mladine in med tema se je posebno odlikovala rajna ravnateljica po izredni nadarjenosti in uspehih na vzgojnem polju. Pred kratkim je umrla sestra ravnateljice, gospa Rohar.

vdova po Tomažu Robar, ki je bil dolga leta strojni stavec v Tiskarni sv. Cirila. Blagi rajni šolski sestri bodi Vsemogočni obilen plačnik, samostanski družini pa naše sožalje!

Cenjenim čitateljem! Podlistek »Ponarejevalci« smo morali izpustiti zaradi preobilice gradiva.

Zmaga JRZ v Sv. Križu pri Kostanjevici. V nedeljo, 14. avgusta so se vršile v Sv. Križu pri Kostanjevici občinske volitve, katere so dokazale sijajno zmago JRZ. Od 792 volilnih upravičencev se je udeležilo volitev 72%. Lista JRZ je dobila 23 mandatorov, združena opozicija en mandat.

Hmeljarski tabor v Žalcu. Na Veliko Gospojnico, 15. avgusta, se je zbralo nad 500 hmeljarjev iz Savinjske doline na običajni tabor v Žalcu v Roblekovi dvorani, katera je bila premajhna, da bi bila sprejela vse zborovalce. Tabor je otvoril od devetih dopoldne predsednik Hmeljarske zadruga in celjski župan Mihelčič, ki je pozdravil navzoče. Za Mihelčičem je govoril g. okrajni načelnik dr. Zobec in hmeljarski nadzornik g. inž. Dolinar, ki je podal strokovno poročilo o hmelju pri nas in na Poljskem, Češkem, v Ameriki in Angliji. Hmeljski nasadi so imeli letos povsod neugodne okolnosti. Pri nas kakor tudi na Češkem in Poljskem so imeli mnogo vremenskih nepravil, ki so uničevale hmeljske nasade, da niso uspešno uspevali ter da je v začetku v splošnem povsod kazalo na slab pridelek. V Savinjski dolini n. pr. je bila skoraj šest tednov suša. Zadnji čas so se hmeljski nasadi nekoliko popravili in letošnji pridelek je sorazmerno dober, ne bo pa dosegel pridelkov prejšnjih let. O ceni hmelja še danes prav za prav popolnoma ničesar ne more govoriti, ker ni niti najmanj jasno, kako se bodo cene uravnovesile, posebno, ker se lahko hmelj prav zadnji teden pred obiranjem znatno zboljša, na drugi strani pa tudi poslabša. Lansko leto se je mnogo govorilo, da Češka ne bo imela hmelja, hmeljski nasadi pa so se zadnji teden pred obiranjem zaradi ugodnega dežja zelo zboljšali, kar je bilo vzrok, da so se cene hmelja tudi drugače kalkulirale, kakor smo prvotno mislili. Po poročilih, ki so pa seveda lahko tudi nezanesljiva, bodo hmeljski pridelki tudi na Češkem, Poljskem, v Angliji in Ameriki manjši od lanskega, kar pa ni tolike važnosti za nas. Za izvoz našega hmelja je predvsem važna kakovost. — Po debati so sklenili hmeljarji, da ostane plača obiralcem za škaf hmelja 2 din brez hrane, s hrano 1.50 din. Pri slučajnostih so mnogi javno ožigosali naše trgovce, ki pošiljajo okoli tekače, ki kvarijo cene ter z raznimi lažnivimi pridigami škodujejo našemu skupnemu hmeljarstvu. Oblast bo letos posebno pazila na take in jih najstrožje kaznovala. Predsednik zadruga g. Mihelčič je nato prebral resolucijo, ki so jo navzoči burno pozdravili. Ustanovi naj se čimprej hmeljarska selekcijska postaja. Vidimo, da naš hmelj peša. Savinjske doline brez hmelja ni. Čimprej naj se zakoniti hmeljarski zakon, s katerim bo naš hmeljar dobil zakonito podlago, da bo lahko zahteval za kršitev pravic tudi kazni. Za regulacijo hmeljskih cen je potreben Hmeljarski zadrugi kredit.

Hmeljski obiralci imajo polovično vožnjo. Kakor smo že poročali v zadnji številki »Kmečke trgovine«, imajo od 1. avgusta

do 30. septembra obiralci hmelja polovično vožnjo.

Sreča pri padcu 40 metrov globoko. Zadnjo nedeljo je padel na Njivici na Veliki planini čez previs 40 m globoko 24 letni Franc Semej iz Duplice pri Kranju in so ga pobrali živega ter prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Semej je bil zadnje čase zaposlen pri vojaški avtomobilski četi v Šk. Loki. V soboto zvečer se je odpravil na Veliko planino in je prenočil v neki planšarski koči. V nedeljo zjutraj se je podal Semej po planike, katere je našel pri previsu Njivice. Ko se je nagnil, da bi utrgal redke cvetke, je spodrsnil na jutranji rosi, skala, na kateri je stal, se je odkrušila in je padel v globino. Je res čudež, da pri tako globokem padcu ni obležal na mestu mrtev.

Okradena na mariborskem tednu. V nedeljo popoldne je sunil na mariborskem tednu na veselilnem prostoru neznan žepar upokojenemu železničarju F. Ferku 6000 din vredno zlato žepno uro in verižico. — Mihaelu Ivanuši, posestniku v Šalovcih pri Središču, je izmaknil tat pred blagajno usnjato denarnico s 500 din.

Udar strele zanetil kozolec. V Podgorju pri Kamniku je udarila strela med nevihto v kozolec Franca Vidica in ga zažgala. Kozolec, ki je bil prazen, je popolnoma zgorel.

Vlak podri 70 letnega hlapca. Na progi med postajama Dravograd in Prevalje je podril osebni vlak 70 letnega gluhonemega hlapca Mihaela Pistotnika, kateri je šel ob železnici in je preslišal ropotanje bližajočega se vlaka. Starčka so našli ob tiru nezvestnega in so ga prepeljali v bolnišnico.

Spečemu posestniku ukradel kolo in zavoj blaga. Ko se je posestnik Anton Vizjak iz Poljan vračal iz Maribora, je legel v jarek ob banovinski cesti pri Reki pod Pohorjem. Poleg sebe je bil položil kolo, razen tega še zavoj raznega blaga, ki ga je bil nakupil v Mariboru. Ko se je prebudil, je opazil, da je kolo z zavojem vred izginilo. Vizjak trpi škodo okoli 2000 din.

Železniški uslužbenec ob nogo. Na Pragerskem se je zgodila pri premikanju vagonov huda nesreča, pri kateri je bil ob nogo pod kolenom 38 letni nadpremikač Jernej Bohak. Hudo poškodovanega so kolo po nesreči prepeljali v mariborsko bolnišnico.

13 letna deklica padla pod voz. V Semiču na Dolenjskem je padla pod voz in se je hudo poškodovala po vsem telesu 13 letna Anica Cepahejeva, hčerka gostilničarja.

Vlomilec okradel učiteljici. Na Dobrovcu pri Trbovljah je bilo v noči vlomljeno v šolo. Neznaneč je odnesel iz stanovanja upraviteljice Hedvike Juršič in učiteljice Ljudmile Kac perila, oblek, odej in čevljev za 6000 din.

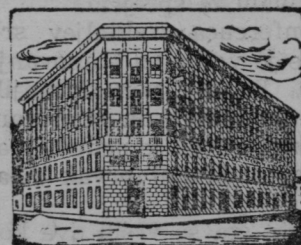
Po udarcu strele oškodovani posestniki. Zadnji petek se je razbesnela po Pohorju huda nevihta. Med neurjem je udarilo v Frajhamu v gospodarsko poslopje posestnika Kovačnika, ki se je vnelo. V Bojtni je zgorelo zaradi strele gospodarsko poslopje posestnika Robota. Nekemu kmetu v soseski je urezalo v hlev ter mu je ubilo kravo, poslopje pa se ni vnelo.

Ob denar, ker je pozabil denarnico na tržni mizi. V Gosposki ulici v Mariboru je bila najdena prazna denarnica z nekaterimi potrdili na ime Simon Majer. Najditelj je odnesel denarnico na policijo, kjer so ugotovili, da je pozabil Majer denarnico z

večjo vsoto na tržni mizi. Ko je opazil čez nekaj časa zgubo, že ni bilo več denarnice.

V daljni francoski Lurd ob 80 letnici čudežnih dogodkov ne more vsakdo romati. Dobrotljivost lurske Gospe pa more vsakdo proslaviti ob velikem romanju v slovenski Lurd — Rajhenburg v dneh 3. in 4. septembra. Poseben romarski vlak bo po romarskih slovesnostih odpeljal romarje še na izlet v Zagreb. Polovična voznina. Priglasite se za brezplačna navodila na »Družino božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Romarski izlet v sloviti Mariazell. Na splošno željo prireja »Putnik« Maribor še eno dvodnevno romarsko potovanje v prekrasni Mariazell. Odhod iz Maribora v sredo, 7. septembra, ob 6 izpred Putnika na Trgu svobode. Povratek 8. septembra zvečer. Cena vožnje le 200 din. Ker je izredno veliko zanimanje in zadnji izlet v letošnjem letu, se prijavite takoj pri Putniku, Maribor, Celje, Ptuj. Vožnja z udobnim avtomobilom.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Kmečka trgovina

Trgovina s sadjem

Cene

Uspeh zadružne organizacije prodaje sadja potom krajevnih odborov in informacijske pisarne v Mariboru se je pokazal v polni meri. S pomočjo zadružne prodaje so sadjarji pri Sv. Lenartu, oziroma v okolici, v Slovenskih goricah pred kratkim sklenili kupčijo s solidnimi izvozniki za dva vagona jabolok po 2.60 din za 1 kg. V ostalih krajih po Slov. goricah, kjer organizacija deluje, se pa plačujejo namizna jabolka v splošnem po 2.45 din za 1 kg, prištevisi še 8% kupne cene za stroške organizacije.

Zadružna organizacija prodaje sadja se je začela v preteklem tednu tudi v Gornji Radgoni. Pred nastopom organizacije prodaje po krajevnih odborih je bila cena jabolok v Gornji Radgoni in okolici jedva po 1.50 din za 1 kg, po nastopu omenjene organizacije pa plačujejo trgovci jabolka v splošnem po 2.50 din, postavljena na železniško postajo v Gornji Radgoni. Iz tega je razvidno, da je cena jabolok v par dneh zaradi organiziranja sadjarjev po krajevnih odborih poskočila za 1 din pri 1 kg.

Kako važna je zadružna organizacija prodaje sadja je videti tudi iz tega, da plačujejo »tekači«, to so sadni mešetarji, v Halozah jabolka jedva in v najboljših primerih po 1.30 din za 1 kg. Zaradi tega so na merodajnih mestih storjeni potrebni koraki za dvig cene jabolok tudi v najbolj siromašnih krajih v Halozah. Haložane pa pozivamo, da tudi sami potom zadružne prodaje sadja skrbijo za dvig cen svojih jabolok kakor so to storili sadjarji v Slovenskih goricah.

Najvišjo ceno pri letošnji prodaji sadja so dosegli sadjarji iz sadnega okraja Sv. Lenart v Slov. goricah, ki so 11. avgusta prodali zadružnim potom dva vagona jabolok po 2.80 din za 1 kg. To lepo ceno je bilo možno doseči na ta način, ker je povpraševanje po sadju zelo veliko, in je sadnim izvoznikom baš primanjkovalo sadja, da bi zadostili svojim obvezam napram inozemskim kupcem.

Kako begajo trgovci sadjarje pri kupčijah s sadjem?

Ker so se cene zgodnjemu sadju ponekod letos že zelo dvignile, so začeli razni sadni prekupčevalci govoriti in begati sadjarje s tem, da bo cena sadju vsak čas padla, oziroma je že padla, in to zaradi padca vrednosti nemške marke. Ker je letos določena cena jabolok za inozemske kupce 22 RM za 100 kg, kar znaša v našem denarju 3.08 do 3.19 din za 1 kg, postavljeno na jugoslovansko-nemško mejo, sadni prekupčevalci ne morejo begati ljudi z naglim padcem cen kakor prejšnja leta, zato so se spravili na vrednost marke. Take govorice so popolnoma neumestne, kajti če bi se sicer zmanjšala vrednost nemške marke, bi to v naši državi ne igralo nobene vloge, v nobenem primeru bi pa ne bili prikrajšani sadni izvozniki, kajti ti dobivajo izplačane nemške marke od naše Narodne banke, in sicer po 14.50 din za 1 RM. Če bi pa naša Narodna banka sadnim izvoznikom zaradi padca vrednosti nemške marke ne mogla več izplačevati po 14.50 din za 1 RM, potem bi se pa izvoz sadja ustavil. Iz tega je razvidno, da so govorice o padcu vrednosti nemške marke neumestne in se razširjajo iz namena, da zbegajo sadjarje pri ceni, da bi na ta način mešetarji ali sadni trgovci nakupili sadje pod ceno. Zato ne nasedajte takim vestem, bodite uverjeni, da ako sadni trgovci nakupujejo sadje, še vedno dobivajo od naše Narodne banke plačane nemške marke v nezmanjšani vrednosti.

Zasluzek sadnega mešetarja

Vozeč se s kolesom po naši lepi Štajerski, natelim na človeka, ki je pred leti (1935—1936) nakupoval sadje kot sadni mešetar za znanega izvoznika. Med pogovorom, v katerega sem ga zapletel, zvem, koliko je zaslužil kot nakupovalec sadja. In kar verjeti nisem mogel, ko mi je povedal, da je pri tem poslu v dveh mesecih poleg legega življenja pošteno popival in se kar najljepše oblačil imel še čistega okrog 8500 din. Mislil sem, da me malo vleče, toda ko mi razložil, kako se da pri kmetu »zgledati« pri sadju, kako se vaga itd., sem mu verjel.

Kaj pravite sadjarji na to? Ali se ne splača stopiti skupaj in z zadružno prodajo sadja izločiti take-le »ptiče«? Vedite, da je takšnih, ki v dveh mesecih zaslužijo čistih 8000 din in še

več, zelo veliko. Kmetje! Ali bi ta denar ne prišel prav v vašem gospodarstvu? T. Dok.

Denarni promet v krajih ob nemški meji

Finančni minister je dovolil, da smejo naši državljani, ki stanujejo v obmejnih krajih ob bivši Avstriji, izvoziti za svoje osebne potrebe v učinkovitih nemških markah zneske, ki si jih nabavijo pri pooblaščenih zavodih ali menjalnicah do skupne vrednosti 200 din na dan in na osebo, kolikor so doslej smeli vzeti s seboj v učinkovitih dinarjih v smislu odloka finančnega ministra z dne 5. novembra 1931. Pooblaščen zavodi in menjalnice smejo prodajati učinkovite nemške marke samo v kovnem denarju in v navedenih mejah, in sicer na podlagi obmejnih legitimacij, v katerih je treba navesti takšno prodajo. Pristojni carinski organi bodo v obmejnih legitimacijah potrdili nakup in izvoz učinkovitih nemških mark.

Kako bo z izvozom pšenice?

Iz Beograda poročajo, da cenijo letošnji izvozni presežek pšenice na 50.000 vagonov in bi tako imela naša država več pšenice za izvoz kot lani. Zaenkrat ima naša država že zagotovljeno prodajo 30.000 vagonov, ostanek pa bi šel v nekatere druge države. Namen merodajnih činiteljev pa je ne preveč forsirati izvoz pšenice, ker je potrebno nekaj zaloga držati doma zaradi lanskih slabih izkušenj. Rezerva za vsak primer bi znašala 10.000 vagonov. So pa v zvezi s tem znatne tehnične težkoče, ker nimamo dovolj primernih skladišč za tolike količine žita. Kajti računa se, da bodo moderni silosi zgrajeni že jeseni leta 1939 in bomo tako lahko že prihodnjo žetev spravili v silose. Vkljub nameri, da se preveč ne forsira izvoz pšenice, se po uradna intervencija na domačih tržiščih nadaljevala v neizpremenjenem obsegu.

Italija prepovedala uvoz živine

Listi poročajo, da je Italija prepovedala uvoz živine do konca tega leta. Ta ukrep pa smatrajo za prehodni, zlasti ker gre za ukrep, ki ima namen urediti notranji italijanski trg. Pričakovati je zaradi slabe letine krme večjo ponudbo domače živine na trgih in je treba že sedaj skrbeti za prodajo in cene. Najbolj bo novi ukrep prizadel Mažarsko, Romunijo in našo državo.

Francija slabo pospešuje naš izvoz lesa

Nekateri silno zagovarjajo čim tesnejšo politično navezanost na Francijo ter pravijo, da so nam edino Francozi pravi prijatelji. Prijateljstvo pa se predvsem spozna najprej — pri žepu. Tega pa imajo Francozi glede na nas že od nekdaj presneto tesno zapetega. Vidi se to tudi sedaj pri razdelitvi avstrijskega lesnega kontingenta. Kakor znano, so Francozi svoječasnno iz rajne Avstrije uvažali letno 90.000 ton smrekovega le-

sa in desk — trikrat toliko, kakor iz Jugoslavije celokupnega lesa. Sedaj je Nemčija zasedla Avstrijo ter rabi avstrijski les sama zase. Naši lesni izvozniki so pričakovali, da bo Francija vseh 90.000 ton, ki jih je jemala poprej iz Avstrije, nakupila pri nas ter so se tega zelo veselili. Iz Pariza poročajo sedaj, da je trgovinski minister odgovoril na neko vprašanje lesno-gospodarske skupine zbornice, da dosedanji avstrijski uvozni kontingent lesa v količini 90.000 ton nikakor ne bo v polnem obsegu prenešen na Jugoslavijo. Jugoslaviji je dovoljen le dodatni kontingent 3000 ton po istih carinskih pogojih, kot veljajo za ostali jugoslovanski uvoz lesa. Avstrijem pa so svoječasnno Francozi odstopili dosti ugodnejše dobavne pogoje, kakor našim izvoznikom.

Goveja živina

Na zadnjih sejnih je bil položaj sledeč: **Maribor:** debeli voli 4.25—5 din, poldebili 3.50—4.50, plemenski voli 4.25—5.50, biki za klanje 3.50 do 4.50, klavne krave debele 3.75—4.50, plemenske krave 3.25—4.25, krave za klobasarje 2.50, molzne krave 4—5, breje krave 3.50—4.25, mlada živina 4—5, teleta 4.50—6 din. — **Ptuj:** voli 4—5, krave 2.50—4, biki 3.80—4, junci 4—4.25, telice 3.75—5.25, teleta 5—5.50 din. — **Kranj:** voli 6.25, 5.50 in 5 din, telice 6.25, 5.50 in 5 din, krave 5.50, 5 in 4.50, teleta 8 in 7 din. — **Ljutomer:** telice 4—5.50 in 3—4.50, krave 3—4 in 2 din, teleta 4.50—6. — **Sobota:** biki 5—6, 4.50—5 in 4 din, telice 5—6, 4.50 in 4 din, krave 4, 3 in 2.50 din, teleta 5 in 4 din. — **Brežice:** voli 5, 4.50 in 3.50 din, telice 4.50, 4 in 3 din, krave 4.50, 3.50 in 1.50 din, teleta 5 in 4.50 din. — **Ljubljana:** voli 6.25, 5.50 in 4 din, telice 6.25, 6 in 5.50 din, krave 5, 4 in 3.50 din, teleta 6 in 5 din. — **Slovenjgradec:** voli 5, 4 in 3 din, telice 5, 4 in 3 din, krave 4, 3 in 2 din, teleta 6 in 5 din.

Trgovina s svinjami

Na mariborskem svinjskem sejmu so se prodajali mladi prašički, 5—6 tednov stari, po 90 do 120 din, 7—9 tednov po 130 do 160 din, 3—4 mesece po 180 do 240 din, 5—7 mesecev po 285 do 420 din, 8—10 mesecev po 450 do 550 din, eno leto po 710 do 820 din; 1 kg žive teže po 6.50 do 8 din, 1 kg mrtve teže po 8.50 do 11.25 din. — Na ptujskem sejmu so bili mladi prašci 6—12 tednov stari po 80—150 din, pršutarji 7.50—8, debele svinje 8.25—9, plemenske svinje 7—7.25 din za 1 kg žive teže. — Na Notranjskem so pršutarji po 7 din, v Brežicah po 7, špeharji pa po 9 din, v Novem mestu so mladi prašički po 90—140 din, v Ljubljani špeharji po 10, pršutarji po 8—9 din, v Kranju pa so mladi prašički 7—8 tednov stari po 145 do 235 din, pršutarji po 8.50 do 9.50 din, špeharji pa po 10.25 din.

Surove kože in ovčja volna

Goveje surove kože so po 7—9 din, telečje surove kože po 10 din, svinjske surove kože pa po 6 din za 1 kg. — Neoprana ovčja volna se prodaja po 24—26 din, oprana volna pa po 34—36 dinarjev za 1 kg.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Sestra zahteva polovico zemlje. Neimenovan naročnik. Svoji sestri ste na njeno prigovarjanje ustno obljubili polovico zemlje (posestva), a pod pogojem, da plača nek Vaš dolg v znesku 3000 din. Sestra dolga še ni plačala, zahteva pa, da ji izročite polovico posestva. Vi ste v teku enoletnega skupnega bivanja s sestro in njenim možem spoznali, da bi Vam bilo nadaljevanje skupnosti nevarno, ker sta Vam grozila z ubojem, zaradi česar bi polovico raje komu drugemu prodali. — Gre za dogovor bodoče pogodbe, ki je veljaven, čeprav je sklenjen le ustno. Obvezen je tak dogovor pod pogojem, ako se niso med tem okolnostmi tako izpremenile, da izgubi ena ali druga stranka zaupanje. Ali ste upravičeno izgubili zaupanje, ne moremo z gotovostjo presoditi, ker niste ponašanja sestre in svaka dovolj jasno, odnosno izčrpano popisali. Vsekakor sestra ne more zahtevati izvršitve obljube, preden ne izpolni pogoja, ki ste ga Vi stavili (da plača dolg).

Dovoljenje upravne oblasti za potovanje v Nemčijo. R. F. Pritožujete se, da Vam okrajno načelstvo noče izdati potnega lista za potovanje v Nemčijo, kjer imate obljubljenega zaposlitev, čeprav imate vse potrebne listine v redu. — Upravne oblasti žal ne morete prisiliti, da Vam

izda potni list. Najbrž v Vašem okolišju že primanjkuje delavnih moči in zato okrajno načelstvo delavcem začasno odreka potne liste. Poskusite ponoviti prošnjo in v njej izčrpano popišite Vaš ozira vredni položaj.

Vojaška izkaznica kadrovske službe oproščene hranilca. A. B. Čeprav ste kot edini hranilec oproščeni službe v stalnem kadru, si morate vendarle oskrbeti vojaško izkaznico, to pa šele tedaj, ko ste dopolnili 27 let. Zadevno prošnjo dajte kar na zapisnik pri občini, ki mora imeti primerne tiskovine; priložiti je treba le sliko.

Izdelovanje sladkorja za domačo rabo. F. D. Nasvet, naj iz sladkorne pese doma skuhate sladkor za domačo rabo, ni prida. Ako bi hoteli izdelovati sladkor, ki bi bil kaj vreden, bi bila potrebna precej komplicirana procedura, ki se Vam v manjšem obsegu nikakor ne bi izplačala. Za eventualno prodajo, odnosno tudi že za izdelavo v kolikaj večjem obsegu, bi morali imeti oblastno dovoljenje.

M. Lovro. Pritožujete se, da je nekdo zlorabil Vaše ime ter izposloval objavo nekega odgovora, ki bi utegnil imeti za Vas slabe posledice. Mi sicer dvomimo, da bi čitatelji vedeli, kdo je ta Lovro M., ki mu odgovarjamo, vendar pa radi volje objavljamo, da je vprašanje stavil nekdo drugi, ki se je lažno podpisal z Vašim imenom.

Sosed in sadno drevje dela škodo vinogradu. I. T. Ž. Vejevje sosedovih sadnih dreves sega v Vaš vinograd, trsne mladike se ovijajo po vejju, sosed jih lomi, padajoče sadje dela škodo trtam in grozdju, sosed pa Vaši košenini, ko hodi po sadje, padlo preko meje. — Po občem državljanem zakonu smete posekati vse veje, ki segajo v Vaš zračni prostor. Sadje s teh vej je Vaša last. — V kolikor lomi sosed Vaše trsne mladike, Vam mora povrniti škodo. — Sadje, o katerem je dognano, da je padlo z onih vej, ki ne segajo v Vaš zračni prostor, morate sosedu na njegovo zahtevo izročiti, ali pa mu dovoliti, da si ga sam odnese; mora pa seve povrniti škodo, ako jo pri tem kaj napravi na Vaši košenini. — Pouk, ki ga je sosed baje dobil od sodnika, je napačen. V primeru, da bi sosed ne odnehal in bi ga morali s tožbo prisiliti k vpoštevanju gornjih Vaših pravic ter bi imel v pravdi soditi omenjeni sodnik, ga lahko odklonite iz razloga, ker je v stvari že oddal svoje pravno mnenje.

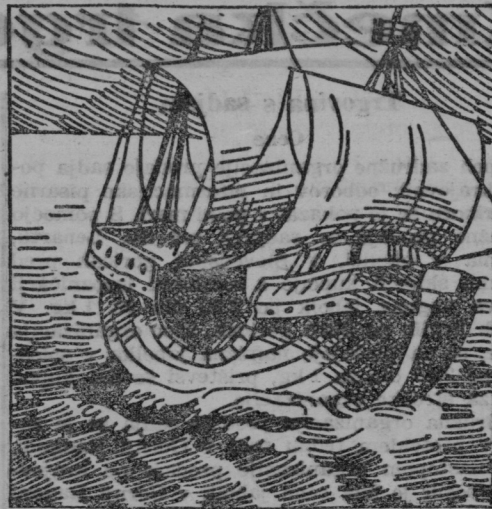
Odgovornost staršev za škodo, ki jo je prizadjal devetletni sin? K. L. Vaš devetletni sin je na potu v šolo zažgal gozdno parcelo. Lastnik gozda zahteva, da se z njim poravnate, ker Vas bo sicer tožil na plačilo odškodnine. — Za škodo, ki jo povzroči nedoraslec (to so osebe do 14. leta starosti), so odgovorne tiste osebe, katerim se sme škoda pripisati zaradi zanemarjanja skrbi, ki jim je poverjena za nedorasleca. Potem takem Vam mora lastnik gozda dokazati, da ste krivdoma opustili kako dolžno nadzorstvo, odnosno skrb nad omenjenim sinom. Vsak primer je treba presoditi po konkretnih okoliščinah. Po našem mnenju ste smeli pustiti devetletnega sina samega iti v šolo in pač niste mogli predvidevati, da bi utegnil na potu v šolo povzročiti gozdni požar. Tožba zoper Vas predvidoma ne bo imela uspeha.

Prisilna dražba vinograda zaradi 6600 din. J. T. Trгоvec žene v izterjavo svoje terjatve v znesku 6600 din na dražbo Vaš vinograd in sadonosnik v vrednosti 37.436 din. Kdo bo imel pravico do trgatve, ki obeta 45 hektolitrov? Kako bi se rešili dražbe? — Izvršilno sodišče sme na Vaš predlog odrediti namesto dražbenega postopanja prisilno upravo Vašega zemljišča ter sme odložiti dovoljeno dražbeno postopanje, ako zadoščajo povprečni čisti letni donosi tega zemljišča, da se z njimi pokriva odplačevanje glavnice v anuitetah ali v drugih obrokih s tekočimi obrestmi vred, ki ste jih morda z upnikom dogovorili, ko ste se zadolžili ali pozneje. Prav to sme sodišče na Vaš predlog odrediti tudi takrat, kadar sicer ni bilo dogovorjeno poplačilo izvršne terjatve v obrokih, toda se mora ta terjatev s pripadki vred poplačati iz verjetnih čistih donosov, ki bi se nabrali v enem letu, od kar se dovoli uprava namesto dražbenega postopanja. Morali bi sicer staviti zadevni predlog v 15 dneh,

od kar ste bili obveščeni o dovolitvi dražbenega postopanja, a morda Vam sodišče zamudo prezre ali pa se z upnikom poravnate. — Ako bi se vinograd na dražbi prodal, nimate nikake pravice na vinsko trgatve, čeprav ste se zadolžili baš zaradi ureditve in obdelave vinograda. Pač pa sme zahtevajoči upnik in vsak upnik, čigar terjatev je zavarovana z zastavo, predlagati, naj se zemljišče, prodano na dražbi, dotlej, dokler se ne preda kupcu, postavi pod začasno upravo. Tudi kupec sme predlagati tako upravo že na dražbenem naroku, če redno izpolnjuje dražbene pogoje. Seve, ako ne bi nihče predlagal uprave, boste lahko po svojem gospodarili, odnosno s pridelkom razpolagali, dokler ne bo zemljišče predano izdražitelju.

Pogoji za dosego službe financarja. J. A. Vojnik. Prošnjo, kolkovano s 30 din, naslovite na dravsko finančno ravnateljstvo v Ljubljani ali pa kar na ministrstvo financ. Drugega ni treba v njej navesti, kakor da prosite za službo, primerno Vaši šolski izobrazbi, in da izpolnjujete vse zadevne pogoje, ki so po najnovejših predpisih naslednji: 1. da ste dovršili 18 let starosti in da niste starejši nego 28 let, kar dokažete z rojstnim listom (kolkovanim z 10 din); 2. da ste duševno in telesno zdravi (kar dokažete z izpričevalom uradnega zdravnika, kolkovanim z 20 din); 3. da ste dobrega vedenja (kar dokažete z nprstvenim izpričevalom, kolkovanim z 30 din); 4. da ste naš državljani (kar dokažete z domovinskim listom, kolkovanim z 20 din); 5. da ste dovršili vsaj štiri razrede srednje ali nje enake šole (kar dokažete z zadnjim šolskim izpričevalom); 6. da ste odslužili obvezni rok v stalnem kadru (kar dokažete z uverenjem pristojnega vojaškega okrožja, kolkovanim z 20 din); 7. da ste samski (kar dokažete s samskim listom, kolkovanim z 20 din); 8. da niste pod skrbstvom, ne v konkurzu in da ni nad Vami podaljšana očetovska oblast (kar dokažete s potrdili sodišča, kolkovanim s 30 din); 9. da niste bili s sodno razsodbo obsojeni na izgubo častnih pravic in tudi ne radi nečastnega dejanja (kar dokažete s potrdilom pristojnega državnega tožilstva, kolkovanim s 30 din). — Službo boste lahko nastopili takoj s podelitvijo in Vam ne bo treba kakšnega predhodnega šolanja. Mesečna plača dnevničarja-zvaničnika znaša 680 din, zvaničnika pa 850 din. — Ali boste dobili službo v Sloveniji, Vam ne moremo vnaprej povedati.

Knjige nabožne vsebine na prodaj. F. Dremelj. Žal nam ni znano, kdo bi Vam odkupil številne knjige (nekatero stare nad 100 let) nabožne vsebine in po kakki ceni. Napravite seznam vseh knjig ter ga pošljite v ponudbo v nakup Jugoslovanski knjigarni ter knjižnici Prosvetne zveze v Ljubljano, morda tudi Mohorjevi knjigarni v Celje.

Uskoki in Benečani so si bili gorki, ker so Benečani po vsej sili hoteli osvojiti uskoško obalo in ker so se pajdašili s Turki. — V trenutku so gusarji razvili jadra in jadrnica je šinila tujcem naproti.

Ko je kapitan beneške ladje v daljavi opazil jadrnico s črno zastavo vrh jambora, je ves prestrašen poklical poveljnika vojakov, ki so ladjo spremljali. »Kaj naj storimo, vrli generale?« je vprašal. Poveljnik je namršil čelo in dejal: »Poskusimo...«

Med tem so se Uskoki že dokaj približali. Skozi line v ladijskem boku so gledale topovske cevi. Skozi trobilo so pozvali Benečane, naj se vdajo zlepa, če ne se bodo zgrda. Če se vdajo, jim je življenje z jamčeno, če ne — kdo ve... (Dalje prihodnjtje)

Vojaška

Vojaški zdravnik (pri jutranjem raportu): »Nič novega?« Službujoči bolničar: »Nič... Le en simulant je ponoči spet umrl.«

Našim malčkom

Matjažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

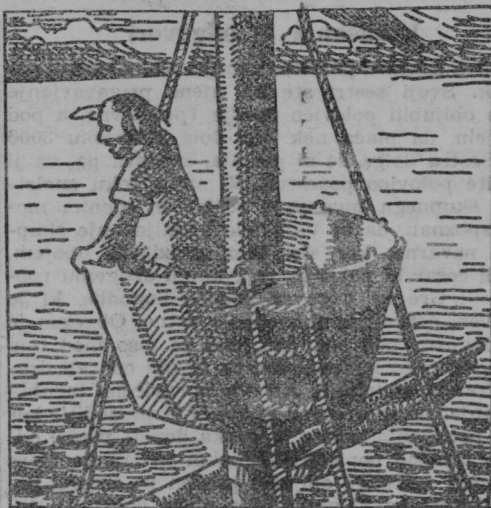
Tako so pluli že mnogo dni. Potem so zapluli v skrit zaliv in se usidrali. Zvili

so jadra in čakali. Mornarji so nemirno begali po krovu, pesem je utihnili. Videti je bilo, da so na dečka kar pozabili.

33

V opazovalnem košu vrh srednjega jambora je noč in dan čepel mož in se nepremično oziral preko morske gladine. Nena-

doma pa je zaklical: »Hoj, že gredo! Benečani! Jadernica...«

Da, v daljavi so zableščala bela jadra trgovske ladje, ki je bila beneška last.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Stalno službo dobi mlad pekovski pomočnik, ki bi tudi kruh raznašal. Plača po dogovoru. Pekarna Jos. Bechinger, Vurberg pri Ptuj. 1217

Viničar z dobrim spričevalom, vpeljan v vinogradniško in kletarsko delo, se išče. 4-5 delovne moči, brez majhnih otrok. Dobra služba. Maribor, Aleksandrova cesta 21/I. 1218

Viničar s štirimi delovnimi močmi išče službe. Naslov v upravi. 1219

Služkinja, vešča vseh gospodinjskih del, se takoj sprejme. Košaki 39 pri Mariboru. 1199

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Puh, Maribor, Gregorčičeva 8. 1149

Sprejem majerja. Jarenina 39. 1225

Sposoben švicar, vešč nemščine, k 20 kravam, se sprejme. Dr. Reiser, Pekre 77, Limbuš. 1226

Iščem službo viničarja. Kušernik 25, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1230

Viničarja (štiri delovne moči) sprejme L. Poljanec, Trčova št. 4, Sv. Peter pri Mariboru. 1240

Viničar, strokovno izobražen, z večletnimi spričevali, išče mesto na manjše vinogradno posestvo. Naslov pove uprava. 1239

Viničarja, 4-5 delavci, z dobrimi, dolgoletnimi spričevali, z znanjem sadjarstva, čebelarstva, živinorejstva, sprejme Kate Ussar, Zavrče. 1231

Sprejem viničarja s 4-5 delovnimi močmi. Damiš Maks, Grušova 12, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1234

Sprejem majerja in viničarja. Vprašati v trgovini Lorber, Košaki, Maribor. 1235

STANOVANJA IN OSKRBA.

Sprejem dva dijaka na stanovanje in hrano. Maribor, Taborska 2/I. 1223

POSESTVA:

Posestvo, 24 oralov, njive, travniki, velik sadonosnik, vinograd, gozd, tri minute od banovinske ceste, trideset ure od železniške postaje, 12 km od Maribora, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Izve se v upravi lista. 1232

V bližini Maribora se takoj prodaja malo majhno posestvo. Naslov v upravi. 1233

Naprodaj njiva, vrt, hiša z gospodarskim poslopjem, poleg farne cerkve Vojnik, v zelo dobrem stanju, pripravno za upokojenca ali rokovalca. Vprašati: Marija Hriberšek, št. 11j, Podkraj, p. Velenje. 1216

Hišo s sobo in kuhinjo, majhen vrt, ograjeno, prodam za 10.000 din. Skrabl, trgovina, Dobrava 165, Tezno-Maribor. 1222

Prodajam blizu cerkve tristanovansko hišo, vrt, sadonosnik, njive, 36 arov. Vprašati: Ruše 98. 1228

Malo vinogradno posestvo se prodaja, Slivnica pri Mariboru. Naslov v upravi. 1183

Dobro vpeljana gostilna, lepa izletna točka, vznožje Pohorja, lepi prostori in stanovanja, pod dobrimi pogoji na prodaj. Naslov v upravi. 1190

RAZNO:

Par močnih konj je poceni naprodaj pri Hetzl, mlin, Košaki, Pesnica. 1229

Vabilo na izredni občni zbor Kletarskega društva v Ormožu, r. z. z. o. z., ki se bo vršil v soboto, dne 3. septembra 1938, ob pol 14. uri (pol dveh popoldne) v dvorani Kletarske gostilne v Ormožu s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in predavanje. 3. Sprememba pravil, zvišanje deležev. 4. Dopolnilna volitev načelstva. 5. Slučajnosti. V slučaju, da bi ta občni zbor zaradi premajhne udeležbe članov ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 1236

Na milijone gospodini

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:

najboljša nega za dragoceno perilo je zares dobro

milo, kakor je Schichtovo terpentinovo milo. To

milo odpravi temeljito in prizanesljivo vso nesnago.

Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHT^{ovo} TERPENTINOVNO MILO

pere
bleščeče
belo

Lep sadni mlin ugodno naprodaj. Pirih, Maribor, Aleksandrova cesta 21. 1237

Vinske sode in štupe, za prešo prodaja Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 1207

Čebelni vosek in druge deželne pridelke kupuje M. Oset, Maribor. 1192

Kompletno moško obleko, izdelek domače obrti, za din 150, 180, 210 in 240, kupite najboljšo v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

2500 din potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. — Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6. Postranski zaslužek! 731

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavice v latinici in cirilici izvršuje hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Lepe in trpežne fantovske obleke za šolo in dom od 50 din naprej, izdelek domače obrti, kupite najboljšo v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Prodajam Diabolo. Štefan Tkauč, Pretež, p. La-porje. 1224

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovec, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter Maribor, Dravska ulica 15. 461

NAVEGIA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

TRPEZNO polvolneno razne barve 32

VOLNENO v zeleni, sivi, modri, rjavi barvi 61

BOLJSE polvolneno za športne obleke 36

KAMGARN razne barve, modno vzorčast 66

TRPEZNO drobno vzorčasto, priljubljene barve 50

KAMGARN v gladki, črni in modri barvi 78

Sukno za moške obleke

STERNECKI CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

RAZNO:

Vsakovrstno manufakturno blago, robce, odeje, pletenine, perilo, predpasnike itd. kupite dobro in poceni v trgovini Jurij Kokol, Maribor, Glavni trg 24 (pri avtobusni postaji). 1227

Kdor hoče biti poceni oblečen, kupuje razne ostanke in trpežno oblačilno blago, obleke in vse potrebščine v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. 1106

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 1157

Cenjenim odjemalcem se vljudno naznanja, da se je Knjigarna Panonija v Ljutomeru preselila v bivšo Vilarjevo hišo ter svojo zalogo bogato izpopolnila, a cene znižala, tako da bo vsak zadovoljen rekel: Panonija v Ljutomeru poceni prodaja. Za nadaljno naklonjenost se priporoča Zupé Anica. 1077

Kupujem staro zlato, srebrni denar (krone, goldinarje, tolarje) po najvišji ceni. Stumpf Alojz, zlatar, Maribor, Koroška cesta 8. 1154

Prodajam vozni inventar, namreč tri težke vozove Tajsela s širokimi kolesi in ene močnejše sanke, skupno dvojne mornarske verige in nekaj komatov prodam ceno vse skupaj ali posamezno. Stražar Alojz, posestnik, Podgorje pri Kamniku. 1215

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite 3 dinarje v znamkah! 1156

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd. Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 1076

Bančno Kom. zavod
Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Kdor oglašuje — napreduje!

Lečne topiče,

majice, sandale, nogavice, telovadne potrebščine i.t.d. kupite najugodnejše v konfekciji

JAKOBLAH
Maribor, Glavni trg 2

Moške obleke

največja izbira

1155

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

Vse dame kupujejo rade

svilo za obleke, perilo itd. pri 1137

I. Irpinu, Maribor, Vetrinjska 15

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

➡ v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice ➡

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospoka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

➡ Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. ➡

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—